

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-04/22-01/02

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 19. travnja 2022.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA U
HRVATSKOM SABORU**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Sukladno Zakonu o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/13), a u vezi s odredbom članka 11. stavka 3. istog Zakona u prilogu dostavljam *Izješće o neformalnom sastanku čelnika Europske unije održanom u Bruxellesu 17. veljače 2022.; sastanku na vrhu Europska unija - Afrička unija održanom u Bruxellesu 17. i 18. veljače 2022.; izvanrednom sastanku Europskog vijeća održanom u Bruxellesu 24. veljače 2022.; neformalnom sastanku čelnika Europske unije u Versaillesu održanom 10. i 11. ožujka 2022.; te redovnom sastanku Europskog vijeća održanom u Bruxellesu 24. i 25. ožujka 2022.*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio predsjednik Vlade Republike Hrvatske, aktom od 19. travnja 2022. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

Primljeno:	19-04-2022				
Klasifikacija:	022-04/22-01/02	Str. jed.	65		
Radni broj:	50-22-01	P.B.	5	Vila	-

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
PREDSJEDNIK

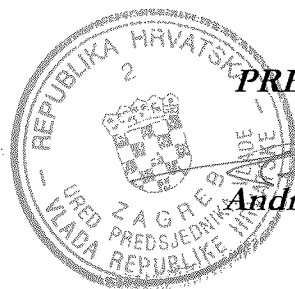
Zagreb, 19. travnja 2022.

HRVATSKI SABOR
g. Gordan Jandroković,
predsjednik Hrvatskoga sabora

Poštovani predsjedniče Hrvatskoga sabora,

sukladno Zakonu o suradnji Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/2013), a nastavno na članak 11., stavak 3. istog Zakona, dostavljam Vam Izvješće o neformalnom sastanku čelnika Europske unije održanom u Bruxellesu 17. veljače 2022.; sastanku na vrhu Europska unija – Afrička unija održanom u Bruxellesu 17. i 18. veljače 2022.; izvanrednom sastanku Europskog vijeća održanom u Bruxellesu 24. veljače 2022.; neformalnom sastanku u Versaillesu održanom 10. i 11. ožujka 2022.; te redovnom sastanku Europskog vijeća održanom u Bruxellesu 24. i 25. ožujka 2022.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK

Andrej Plenković

Prilozi:

- Izvješće sa sastanaka Europskog vijeća u prvom tromjesečju 2022. godine
- Zajednička izjava Europske unije i Afričke unije „Zajednička vizija za obnovljeno partnerstvo za 2030“, 17.-18. veljače 2022.
- Zaključci izvanrednog sastanka Europskog vijeća, 24. veljače 2022.
- Izjava iz Versaillesa, 10.-11. ožujka 2022.
- Zaključci Europskog vijeća 24.-25. ožujka 2022.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠĆE

**o neformalnom sastanku čelnika Europske unije, o sastanku na vrhu
Europska unija – Afrička unija, o izvanrednom sastanku Europskog vijeća,
o neformalnom sastanku čelnika Europske unije u Versailles-u i o
redovnom sastanku Europskog vijeća**

Temeljem Zakona o suradnji Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (*Narodne novine, broj 81/2013*), predsjednik Vlade podnosi pisano Izvješće o neformalnom sastanku čelnika Europske unije održanom u Bruxellesu 17. veljače 2022.; sastanku na vrhu Europska unija – Afrička unija održanom u Bruxellesu 17. i 18. veljače 2022.; izvanrednom sastanku Europskog vijeća održanom u Bruxellesu 24. veljače 2022.; neformalnom sastanku čelnika Europske unije u Versaillesu održanom 10. i 11. ožujka 2022.; te redovnom sastanku Europskog vijeća održanom u Bruxellesu 24. i 25. ožujka 2022.

U prilogu Izvješća nalaze se zaključci s formalnih sastanaka Europskog vijeća te odgovarajuće Izjave.

Zagreb, 14. travnja 2022.

Neformalni sastanak čelnika Europske unije, 17. veljače

Neformalni sastanak je sazvan pred početak sastanka na vrhu Europska unija – Afrička unija, prije ruske agresije na Ukrajinu, a u situaciji rastućih napetosti između te dvije države. Cilj sastanka je bila **potvrda europskog jedinstva**, kao i jedinstva Unije s partnerima u NATO oko situacije u Ukrajini.

Naglasak je bio na diplomaciji i dogovorima mirnim putem, uz poziv na korištenje svih diplomatskih alata i formata kako bi se kriza de-eskalirala i na taj način riješila otvorena pitanja. Ukrajini je poslana jaka poruka solidarnosti te je dogovoreno pružanje pomoći. Potvrđena je odlučnost djelovanja Unije u obrani europskih vrijednosti te zaštiti mira, sigurnosti i stabilnosti.

Sastanak na vrhu Europska unija (EU) – Afrička unija (AU), 17. – 18. veljače

Ovo je bio šesti sastanak na vrhu EU-AU, a domaćin mu je bila EU. Na sastanku je bilo riječi o **izgradnji novog partnerstva između Europe i Afrike**, potvrđeno je poštivanje suvereniteta, solidarnosti, promicanje održivosti, transparentnosti i multilateralizma te je istaknuta važnost ubrzanja oporavka nakon pandemije bolesti COVID-19.

Glavni je cilj bio potaknuti ambiciozan **europsko-afrički investicijski pakt**, uzimajući u obzir globalne izazove poput klimatskih promjena i zdravstvene krize. Bilo je riječi o rješenjima za promociju stabilnosti i sigurnosti. Istaknuto je kako je EU potrebna prosperitetna, stabilna, sigurna i održiva Afrika koja je sposobna suočiti se s izazovima u budućnosti.

Rasprava je bila organizirana kroz **sedam tematskih okruglih stolova**: financiranje održivog i uključivog rasta; klimatske promjene i energetska tranzicija, digitalna politika i transport; povezivost i infrastruktura; mir, sigurnost i upravljanje; potpora privatnom sektoru i gospodarska integracija; obrazovanje, kultura i strukovno osposobljavanje, migracije i mobilnost; poljoprivreda i održivi razvoj; zdravstveni sustavi i proizvodnja cjepiva.

Predsjednik Vlade Plenković sudjelovao je na okruglim stolovima posvećenima zdravstvenim sustavima i proizvodnji cjepiva te povezivosti, klimatskim promjenama i jačanju održive ekonomije. U raspravi je istaknuo važnost nastavka zajedničke borbe protiv pandemije bolesti COVID-19, koja je pokazala da su svi zdravstveni sustavi ranjivi u vrijeme krize. Naglasio je da „nitko nije siguran, dok svi nisu sigurni“. Afričke zemlje trebaju stabilne i predvidljive isporuke cjepiva, kao i jačanje zdravstvenog sustava. Napomenuo je kako Hrvatska ima snažno naslijeđe u prevenciji bolesti i promicanju zdravlja, koje dolazi od svjetski poznatog liječnika i jednog od osnivača Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) dr. Andrije Štampara. Svoje iskustvo je spremna dijeliti s afričkim partnerima, a donirala je preko 700.000 doza cjepiva Africi, dok je u narednim mjesecima predviđena donacija još 550.000 doza. Predsjednik Vlade istaknuo je čvrstu podršku jačanju afričkih kapaciteta u zdravstvu, posebno u segmentu proizvodnje cjepiva. Pozdravio je odluku Afričke unije da Afrički centar za kontrolu i prevenciju bolesti transformira u javnozdravstvenu agenciju. Naglasio je da je pristup odgovarajućoj zdravstvenoj zaštiti nužan uvjet za ljudski razvoj, koji ostaje u središtu europsko-afričkih odnosa te istinskog partnerstva u području zdravlja. Predsjednik Vlade je u kontekstu okruglog stola o povezivosti, klimatskim promjenama i održivoj ekonomiji istaknuo kako su

klimatske promjene najveći izazov ovog stoljeća te je stoga potrebno odlučno i žurno djelovanje svih dionika na globalnoj razini, a posebice u Africi. Ključna je provedba Pariškog sporazuma te HR pozdravlja održavanje sljedećeg sastanka COP27 upravo na afričkom kontinentu (Egipat). Afrika je kontinent koji je najteže pogođen klimatskim promjenama, stoga u duhu pravog partnerstva HR pozdravlja suradnju EU s AU i daje svoju potporu u okviru „Team Europe“ pristupa, kao i kroz podršku *Global Gateway* strategiji (posebice u slučaju razvoja infrastrukture i povezivosti). U istom kontekstu HR promatra i energetske tranzicije, koja postaje ključni element u postizanju klimatskih ciljeva i ciljeva održivog razvoja (SDGs – UN Agenda 2030., afrička Agenda 2063.). Dobra prilika za prijelaz na čistu energiju u Africi bila bi proizvodnja i izvoz vodika, gdje postoji velik potencijal. Takva energetska tranzicija omogućila bi širu transformaciju gospodarstva, pomogla u stvaranju radnih mjesta i poboljšala energetske sigurnost.

Na kraju sastanka **usvojena je zajednička izjava** naziva „*Zajednička vizija za obnovljeno partnerstvo za 2030.*“. Izjava sadrži poruke ojačanog savezništva u borbi protiv zajedničkih izazova. Naglasak je stavljen na konkretnu pomoć EU osiguranju pravednog i ravnopravnog pristupa cjepivima, borbu protiv posljedica pandemije u Africi, uspostavljanje zajedničkog okvira za postupanje s afričkim dugom, izgradnju održivijih i otpornijih gospodarstava, jačanje suradnje u području mira i sigurnosti, pomoć u svim aspektima migracija i mobilnosti te promicanje učinkovitog multilateralizma.

Cilj obnovljenog partnerstva je promicati zajedničke prioritete i vrijednosti, međunarodno pravo te očuvati interese i zajednička javna dobra. To uključuje zaštitu ljudskih prava, ravnopravnost spolova i osnaživanje žena u svim sferama života, vladavinu prava, djelovanje za očuvanje klime, okoliša i biološke raznolikosti, ali i održiv i uključiv gospodarski rast i borbu protiv nejednakosti. Najavljen je paket ulaganja Europa – Afrika u vrijednosti od 150 milijardi eura, koji će podržati zajedničke ambicije. Paket ima za cilj potaknuti javna i privatna ulaganja u ključnim zajedničkim prioritetnim područjima s naglaskom na zelenu i energetske tranzicije, digitalnu transformaciju, održivi rast, promet i mobilnost mladih.

Izvanredni sastanak Europskog vijeća, 24. veljače

Sastanak je sazvan radi rasprave o **situaciji u Ukrajini, slijedom vojne agresije Rusije** te kršenja međunarodnog prava i teritorijalnog integriteta i suvereniteta Ukrajine. Čelnici su tom prigodom najoštrije osudili rusku vojnu agresiju na Ukrajinu i izrazili jedinstvo s međunarodnim partnerima, istaknuli solidarnost s Ukrajinom i njezinim građanima. Ocijenili su da takvom agresijom Rusija krši međunarodno pravo i podriva europsku i globalnu sigurnost i stabilnost. Ponovili su pravo Ukrajine da sama određuje svoju sudbinu. Od Rusije su zatražili trenutačno zaustavljanje svih vojnih aktivnosti, bezuvjetno povlačenje vojnih snaga i opreme iz Ukrajine, poštivanje međunarodnog prava i zaustavljanje kampanje dezinformacija i kibernetičkih napada. Dogovoren je paket restriktivnih mjera koje se odnose na financijski sektor, sektor energetike i transporta, robu dvojne namjene, kontrolu oružja i financiranje izvoza te su izvršena dodatna listiranja pojedinaca i tvrtki uz uvođenje mjera zabrane izdavanja viza i zamrzavanja imovine. Europsko vijeće je osudilo uključivanje Bjelarusu u ruske vojne akcije i pozvalo na širenje mjera ograničavanja i na tu državu. Potvrđena je podrška

nezavisnosti, suverenitetu i teritorijalnom integritetu Ukrajine unutar međunarodno priznatih granica, kao i solidarnost i podrška s ukrajinskim narodom. Najavljena je dodatna politička, financijska i humanitarna pomoć. Potvrđene su europske aspiracije Ukrajine i njezin europski izbor, kako je to navedeno u Sporazumu o pridruživanju.

Predsjednik Vlade Plenković je naglasio kako će 24. veljače 2022., kao dan ruske agresije na Ukrajinu, ostati po zlu upisan u povijesti te predstavlja tektonske promjene međunarodnog poretka kakvog smo dosad poznavali. Rusija je agresijom u potpunosti prekršila načela međunarodnog prava, Povelje Ujedinjenih naroda i sustava demokratskih vrijednosti. Ovaj rat je sukob između dva načina vladanja – demokracije i autokracije. Rusija želi neutralizirati i negirati identitet Ukrajine. Pritom se poziva na potrebu „ispravljanja“ navodnih prethodnih pogrešnih odluka ranijih ruskih lidera.

Početak agresije promišljeno je izabran kada je – pozornost SAD-a primarno usmjerena prema Kini, Njemačka u post-izbornom, a Francuska u izbornom ciklusu, NATO povukao postrojbe iz Afganistana i Ujedinjena Kraljevina izašla iz Europske unije. Napad je bio pripreman pažljivo, ali se podcijenilo političko i vojno jedinstvo EU-a i NATO-a, koje je sada dodatno ojačano i učvršćeno.

Predsjednik Vlade napomenuo je kako će ovaj sukob u mjesecima pred nama pokrenuti velike promjene u gospodarskom, humanitarnom i sigurnosnom smislu te najavio kako trebamo biti spremni za poremećaje na tržištima energenata i hrane te veliku izbjegličku krizu. Situacija u Ukrajini nalaže oprez oko sigurnosne situacije i na zapadnom Balkanu, s posebnim naglaskom na BiH.

Zbog svega toga potrebno je najoštrije osuditi rusku agresiju, zadržati jedinstvo EU i NATO, uputiti Ukrajini svu potrebnu pomoć, organizirati prihvat izbjeglica te nastaviti razgovarati o jačanju sigurnosti i obrane EU i NATO članica.

Neformalni sastanak čelnika Europske unije u Versailles-u, 10. – 11. ožujka

Sastanak je održan u sklopu francuskog predsjedanja Vijećem EU i trebao je tradicionalno biti posvećen gospodarstvu. Međutim, s obzirom na promijenjene okolnosti, njegova **glavna tema bila je ruska agresija na Ukrajinu**. Lideri su u sklopu Deklaracije iz Versailles-a usvojili Izjavu o ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu. U raspravi je bilo riječi o posljedicama koje rat u Ukrajini ima na EU i države članice, a posebice mjerama izgradnje obrambenih kapaciteta Unije i smanjenju energetske ovisnosti, u prvom redu o ruskom plinu, nafti i ugljenu. Dio rasprave odnosio se na razmatranje ukrajinskog zahtjeva za članstvo u EU. Na sastanku su razmotrene i ranije predviđene teme, s naglaskom na osnaživanje gospodarske osnove Unije, uz poticanje rasta i ulaganja.

Neformalni sastanak lidera održan je u drugom tjednu ruske agresije; u tom je razdoblju EU pomagala Ukrajini dopremom oružja, prihvatom izbjeglica te je usvojen do tada opsegom nezabilježen **paket mjera ograničavanja**, dogovoren nikad ranije viđenom brzinom. Do vremena održavanja sastanka usvojena su tri paketa sankcija koji su obuhvatili zabranu

putovanja i zamrzavanja imovine pojedincima i entitetima, sankcije u području zračnog prometa te više financijskih sankcija usmjerenih na ruski bankarski sustav, uključujući i isključenje ključnih ruskih banaka iz SWIFT-a. Mjere imaju za cilj presijecanje tijekom financiranja ruske agresije te su usmjerene prema ruskoj Vladi i gospodarskim elitama/oligarsima, lobistima i širiteljima ruske propagande (njih preko 600), a ne prema ruskim građanima. U Versailles-u je dogovoreno novo proširenje sankcija te je četvrti paket usvojen u tjednu nakon summita. Paket je obuhvatio nove mjere: zabranu uvoza niza proizvoda od čelika, zabranu novih ulaganja u ruski energetski sektor, zabranu izvoza luksuzne robe, zabranu ocjenjivanja Rusije i ruskih tvrtki od strane agencija za kreditni rejting EU.

U raspravi su čelnici govorili o **ruskoj agresiji** koja u potpunosti redefinira sigurnosnu arhitekturu Europe, prijeteci europskoj demokraciji i vrijednostima te je istaknuta potreba zadržavanja jedinstva u odgovoru na istu. Ono je za sada snažno, a snaga zajedništva je vjerojatno iznenadila i samu Rusiju. U Zaključcima je naglašeno da ruska agresija nosi „tektonski zaokret“ u europskoj povijesti te je prenesen dogovor čelnika o poduzimanju ključnih koraka u izgradnji europske suverenosti, smanjenju ovisnosti i izgradnji novog modela rasta i investicija.

Zaključeno je da nastalu situaciju EU treba iskoristiti kako bio jačala **stratešku autonomiju** te se više oslanjala na vlastite resurse i postala u potpunosti neovisna o ruskim energentima (posebice plinu). Rusija je danas glavni dobavljač plina i nafte, što je situacija koja se mora promijeniti; dobavljač ne može ostati netko tko Europi prijeti. Europska komisija je stoga neposredno prije summita objavila Komunikaciju „*REPowerEU: Zajedničko europsko djelovanje za cjenovno pristupačniju, sigurniju i održiviju energiju*“, koja sadrži niz mjera kako bi EU postala neovisna o ruskim fosilnim gorivima i prije 2030. godine. Komunikacija je došla u vrijeme kada se Europa već nekoliko mjeseci suočava s rastućim cijenama energenata, a trenutna nesigurnost opskrbe zbog ratnih zbivanja samo je pogoršala situaciju. Komisija predlaže diverzifikaciju opskrbe plinom i ubrzanje zaokreta prema obnovljivim izvorima energije, što su mjere kojima se želi postići cilj da se potražnja za ruskim plinom u EU smanji za dvije trećine do kraja ove godine.

Čelnici su postigli dogovor o **smanjenju ovisnosti o ruskom plinu** kroz sljedeće mjere: ubrzano smanjenje oslanjanja na fosilna goriva, diverzifikacija puteva nabave energenata, daljnji razvoj tržišta vodika, jače ulaganje u obnovljive izvore energije, poboljšanje interkonektora za dopremu plina, bolje planiranje nabave, poboljšanje energetske učinkovitosti i upravljanje potrošnjom energije, osiguranje dovoljne razine prostora za skladištenje, optimizacija djelovanja tržišta energije, koordinirano investiranje u energetske sustave i ostvarivanje bolje povezivosti sa susjedima.

Oko pitanja obrane, istaknuta je važnost jačanja transatlantske i suradnje EU-NATO te ponovljen cilj jačeg djelovanja EU-a na području **sigurnosti i obrane**. Dogovoreno je: povećanje izdvajanja za obranu, s fokusom na područja u kojima su identificirani nedostaci; poticanje ulaganja država članica u zajedničke projekte i zajedničku nabavu obrambenih kapaciteta (uključujući i financiranje kroz EPF); daljnje ulaganje u sposobnost vođenja misija i operacija; jačanje sinergije između istraživanja i inovacija na civilnom i vojnom području;

ulaganje u kritične i nove tehnologije. Istaknuta je potreba bolje pripreme u odnosu na kibernetičke ugroze, jačanje otpornosti na tom području, zaštita infrastrukture, borba protiv dezinformacija, jačanje sigurnosne i obrambene dimenzije industrije vezane za svemir, kao i jačanje vojne mobilnosti na cijelom području EU.

Posebno je duga bila rasprava o **ukrajinskom zahtjevu za članstvo u EU**, pri čemu je bilo vidljivo da jedna skupina država članica podržava ambiciozniji pristup i snažniji izričaj Zaključaka, uz potvrđivanje europske perspektive i kandidatskog statusa, dok je druga skupina država bila opreznija, uz isticanje potrebe pažljivog i postepenog pristupa, pri čemu su naglašavali da ne smije biti „prečica“ u proceduri. Vijeće je uputilo zahtjev Europskoj komisiji koja treba izraditi Mišljenje (*Avis*) te su to koraci koje je potrebno poštovati. Istovremeno, mnogi su istaknuli da treba pronaći pravi put za širi angažman Unije s Ukrajinom u nizu područja, što ne bi bila alternativa članstvu, nego realan pristup u odnosima između dvije strane. U raspravi je dotaknuto i pitanje proširenja u odnosu na **zapadni Balkan**, koji gleda prema slučaju Ukrajine i koji također očekuje odgovarajući angažman Unije. Bilo je riječi i o **zahtjevima za članstvo Gruzije i Moldove**, pri čemu su neki isticali da je slučaj Ukrajine poseban i različit od dva navedena, ali je istaknuto da i ove države trebaju dobiti pažnju i solidarnost te je dogovoreno da se i njihovi zahtjevi tretiraju u skladu s predviđenom procedurom, pri čemu je prvi korak izrada Mišljenja od strane Komisije. U Zaključcima je Europsko vijeće potvrdilo europske aspiracije i europski izbor Ukrajine te njezinu pripadnost europskoj obitelji. Referiralo se na brzu reakciju na ukrajinski zahtjev za članstvo koji je Vijeće uputilo Europskoj komisiji. Potvrdio je spremnost na jačanje veza s Ukrajinom i produbljenje partnerstva te pomoć Ukrajini kod ostvarenja europskog puta. EV se osvrnulo i na poziv Vijeća Komisiji za izradu Mišljenja za Gruziju i Moldovu.

U raspravi je oslovljeno i **pitanje priljeva ukrajinskih izbjeglica** u Europu, pri čemu je do tada zabilježeno 3 milijuna pristiglih osoba. Solidarnost koju pokazuju države članice je velika, a pojavljuju se mnoga pitanja na koja će trebati odgovoriti, kao što su pristup školovanju, zdravstvenoj skrbi, integracija i sva ostala pitanja povezana s njihovim dolaskom. Čelnici su pozvali na stavljanje na raspolaganje odgovarajućih fondova u tu svrhu, kroz usvajanje financijskog instrumenta (*CARE – Cohesion's Action for Refugees in Europe*). U raspravi je posebno izdvojeno bombardiranje civila i uništavanje civilnih objekata te pitanje odgovornosti, kao i otvaranje istrage u okviru Međunarodnog kaznenog suda, uz naglasak na važnost prikupljanja dokaza. Rusija je pozvana na poštivanje međunarodnog humanitarnog prava. Pojedini su čelnici govorili o pregovorima o prekidu vatre, potrebi diplomatskog pritiska na Rusiju, posebno oko humanitarnih koridora.

U raspravi o **izgradnji jače gospodarske osnove** istaknuta je važnost jakog unutarnjeg tržišta, koje treba biti u potpunosti dovršeno, a kako bi Unija bila otpornija i kompetitivnija te prilagođena ciljevima zelene i digitalne tranzicije. U Zaključcima je posebno izdvojeno pitanje smanjenja strateških ovisnosti Unije i to posebno u najosjetljivijim područjima poput nabave kritičnih sirovih materijala, poluvodiča, zdravlja, sigurnosti hrane i digitalnih tehnologija. Naglašena je važnost jačanja istraživanja i inovacija te suradnje povezivanjem industrijskih inicijativa, uključivo kroz projekte od zajedničkog europskog interesa (IPCEI). Potvrđeno je da

će EU nastaviti voditi ambicioznu trgovinsku politiku i promicati vlastite standarde, zalažući se za pristup tržištu, održive lance opskrbe i povezivost. Dovořit će se trgovinski i instrumenti tržišnog natjecanja kako bi se oslovili učinci stranih utjecaja na unutarnje tržište i zaštitalo od neloyalnih mjera trećih država te osigurao reciprocitet u javnoj nabavi s trgovinskim partnerima. Dogovoren je i niz mjera za privlačenje privatnih ulaganja, s naglaskom na smanjenje administrativnih procedura, stvaranje jednostavnog i predvidivog regulatornog okvira, promicanje vještina sukladno zahtjevima tržišta rada i osiguranje kvalitete radnih mjesta, promicanje socijalne kohezije i očuvanje europskog socijalnog modela, ali jednako tako završetak izgradnje unutarnjeg tržišta i kreiranje atraktivnijega i kompetitivnijeg europskog financijskog tržišta.

Predsjednik Vlade Plenković je u sklopu rasprave o **sigurnosti i obrambenim sposobnostima** kazao da povratak otvorenog rata i agresije na europsko tlo, kršenje temeljnih načela europske sigurnosti, gaženje međunarodnog prava i ponovna pojava nuklearne prijetnje, jasno pokazuju da smo ušli u novu eru kada riječ je o europskoj obrambenoj i sigurnosnoj politici. Kako bismo se suočili s ovom novom stvarnošću moramo ubrzati ono što već poduzimamo u područjima obrane i sigurnosti. Naše geopolitičko pozicioniranje i sigurnost ovisit će više nego ikad o nacionalnim i zajedničkim obrambenim sposobnostima. Kako bismo podržali ovu ambiciju, potrebni su jači naglasak na ubrzanim ulaganjima u obranu, jasni prioriteti za obrambene sposobnosti koje će definirati svaka država članica i ojačana industrijska i tehnološka baza.

U području **energetike**, Hrvatska se slaže da EU treba stremiti **energetskoj neovisnosti** te da taj cilj treba biti usklađen s ciljem **dekarbonizacije** Europe do 2050. Podržavamo daljnji razvoj izvora obnovljive energije i snažniju integraciju zajedničke energetske infrastrukture, kako bi se osigurala sigurnost opskrbe. Dio te infrastrukture su i ukapljeni plin te LNG terminali, koje treba kombinirati s potencijalima skladištenja plina na EU razini, a radi diversifikacije opskrbe plinom. Hrvatska sa svojim zemljopisnim položajem i postojećom LNG infrastrukturom može igrati važnu ulogu. Strateško smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima koje je EU prisiljena uvoziti dovest će do pojačane otpornosti, što je kritično važno ukoliko ne želimo da Europa bude taocem bilo kojeg vanjskog opskrbljivača energentima. Što se tiče kontinuiranog **rasta cijena energenata**, a koji je započeo i prije rata u Ukrajini, cijene su sada na rekordnim razinama i imaju potencijal ozbiljno ugroziti životni standard naših građana. EU mora biti predvodnik globalnih napora usmjerenih na stabilizaciju cijena. Potrebno je da EU, zajedno s drugim globalnim akterima, osmisli mehanizme koji bi spriječili ovakvu situaciju u kojoj i brojne špekulacije dižu cijenu energenata, jer se to na kraju prelama na našim građanima i Vladama. Vlada RH je donijela paket mjera od gotovo 5 milijardi kuna te će se i dalje, u okvirima mogućeg i potrebnog, podržavati proces subvencioniranja i interveniranja.

U sklopu rasprave o agresiji na **Ukrajinu**, **predsjednik Vlade Plenković** je kazao da opseg ovog rata iz temelja mijenja stratešku i geopolitičku arhitekturu Europe u sljedećim desetljećima, a europska i globalna sigurnost su pod prijetnjom kakva nije postojala od kraja II. svjetskog rata. Dodatno, ali ništa manje važno, radi se o **humanitarnoj krizi** zastrašujućih razmjera, u kojoj milijuni ostaju zarobljeni u okupiranim ili napadnutim gradovima, bez hrane,

vode i grijanja, a dodatni milijuni bježe iz zemlje. Pomoć i podrška koju EU i njezine države članice pružaju ovim ljudima pokazatelj su solidarnosti i ljudskosti. Hrvatska je Ukrajini već poslala humanitarnu i vojnu pomoć te provodi mjere za zbrinjavanje izbjeglica u Hrvatskoj. Zadržavanje zajedništva i bliske koordinacije i suradnje unutar EU i s našim transatlantskim partnerima je danas važnije nego ikada. Tu koordinaciju i jedinstvo moramo zadržati i kroz nastavak korištenja važnog i učinkovitog alata, a to su **mjere ograničavanja** spram Rusije i njezinih suučesnika (Bjelarus). Moramo nastaviti učinkovito i koordinirano provoditi te mjere, ali i ojačati svoju otpornost na način da maksimalno umanjimo negativan utjecaj tih mjera i mogućih ruskih kontra-mjera na europsko gospodarstvo i društvo. Vezano uz **zahtjev Ukrajine za članstvo u Europskoj uniji** istaknuo je važnim poslati poruku snažne solidarnosti s Ukrajinom i podrške njezinim aspiracijama. Pozicija Hrvatske je maksimalna podrška Ukrajini, da taj proces bude što brži, a da se ujedno u ovim okolnostima dâ i politička težina posebnim odnosima s Ukrajinom. To može značiti intenziviranje političkog dijaloga, dijaloga o sigurnosti, humanitarne teme, sve ono što bi njima pomoglo u ovoj teškoj situaciji u kojoj se kao žrtva agresije nalaze.

Za vrijeme rasprave o agresiji na Ukrajinu, u četvrtak navečer 10. ožujka, **bespilotna letjelica naoružana avio-bombom srušila se na Zagreb, na sreću bez žrtava**. Predsjednik Vlade izvijestio je kolege na sastanku o prvim informacijama koje su bile prikupljene. Zbog ozbiljnosti situacije, **dodatno je pismom** informirao europske partnere, glavnog tajnika NATO-a te SAD. U tom kontekstu je, prilikom ranije planiranog posjeta Madridu, predsjednik Vlade posjetio **NATO bazu u mjestu Torrejón de Ardoz**, gdje se kontrolira nebo južnih zemalja članica. Važna poruka Hrvatskoj bila je brza reakcija saveznika, između ostaloga i **preletom američkih i francuskih ratnih zrakoplova**, čime je poslan signal da savezništvo NATO i EU čvrsto funkcionira. Iako je dosadašnjom istragom utvrđeno da je letjelica bila naoružana avio-bombom s upaljačem te da je prilikom pada došlo do eksplozije, **nastavlja se daljnja istraga** kojom se treba utvrditi tko je i na koji način lansirao projektil prema Hrvatskoj.

Formalni sastanak Europskog vijeća; 24. – 25. ožujka

Sastanak je otpočeo **obraćanjem predsjednice Europskog parlamenta Roberte Metsola**. Govorila je o ruskoj agresiji na Ukrajinu, europskoj pomoći Ukrajini, solidarnosti i partnerstvima. Spomenula je opasnost širenja ruske „destruktivne kampanje“ i na zapadni Balkan. Istaknula je situaciju s izbjeglicama iz Ukrajine i potrebu iskazivanja europske solidarnosti prema njima, otvarajući im „srca i domove“. Posebnu osjetljivost iskazala je prema ženama i djeci te ukazala na važnost pronalaženja odgovarajućih rješenja na području azila i migracija. Dobrom je ocijenila aktivaciju direktive o privremenoj zaštiti. Poslala je poruke Vijeću da Europski parlament s njime dijeli iste ciljeve i želi naći rješenja za zajedničke izazove. Posebno je izdvojila vladavinu prava te se osvrnula na europske aspiracije Ukrajine. Govorila je i o pitanjima sigurnosti, istaknula važnost nacionalnih doprinosa za obranu i učinkovitije korištenje proračuna EU-a te se referirala na važnost sigurnosti opskrbe hrane i zaštite dobavnih pravaca. Govoreći o energetici, izdvojila je pitanje sinkronizacije energetskih mreža Ukrajine i Moldove i osiguranje dopreme plina Ukrajini. Oko rastućih cijena energenata ukazala je na potrebu koordiniranog pristupa. Podržala je prijedlog Komisije za osiguranje zaliha plina,

zajednički mehanizam nabave, obvezne količine strateških zaliha i dodatne mjere solidarnosti. Pozvala je na diversifikaciju energetske izvora, a radi uklanjanja ovisnosti o Rusiji. Istaknula je važnost ostvarenja klimatskih ciljeva i važnost mjera iz paketa „Spremni za 55“.

U raspravi o ruskoj agresiji sudjelovali su predsjednik SAD-a Joe Biden te video vezom predsjednik Ukrajine Volodimir Zelenski. **Predsjednik SAD-a Biden** je istaknuo snagu transatlantskih odnosa i pohvalio odličnu suradnju između EU i SAD. Založio se za jačanje sankcija protiv Rusije, što zahtijeva potpuno i snažno jedinstvo. Za sankcije je rekao da će zasigurno imati značajan utjecaj protokom vremena te da je važno maksimizirati njihov kumulativni učinak. Govoreći o energetici kazao je da su EU i SAD partneri u cilju smanjenja ovisnosti EU o ruskom plinu te da će SAD osloboditi dio svojih rezervi. Potvrdio je spremnost SAD na sigurnosnu suradnju s EU te pružanje humanitarne pomoći Ukrajini. Ovaj sukob je prikazao kao onaj između demokracije i autokracije. Dotaknuo se Kine, ističući kako je potrebno poslati zajedničku poruku o posljedicama neosuđivanja ruske agresije. Zaključak je bio na jedinstvu i odlučnosti uz koje će „pobjeda biti na našoj strani“. Predsjednik Biden je istaknuo kako SAD treba EU te je EU važna za njihovu sigurnost. **Predsjednik Ukrajine Zelenski** u svom je obraćanju opisao ozbiljnost situacije, iskazao zahvalnost radi usvojenih sankcija te pozvao na njihovo dodatno proširenje. Ponovo je govorio o članstvu Ukrajine u EU i pozvao čelnike da ih podrže na tom putu. U svojim su intervencijama **čelnici država članica EU** iskazali slaganje s predsjednikom SAD, ističući važnost zatvaranja „praznina“ u sankcijskom režimu. Istaknuli su značaj daljnje suradnje i koordinacije između EU i SAD, ali i rada s drugim regijama, posebno onima gdje postoji opasnost od prelijevanja kriza. U tom je smislu istaknuto i područje zapadnog Balkana. Ponovljene su poruke solidarnosti upućene Ukrajini, uz obećanje za pružanje daljnje pomoći.

U raspravi koja je uslijedila, **predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen** istaknula je dva pitanja: (i) financiranje europskog odgovora na ukrajinsku izbjegličku krizu i (ii) provedbu sankcija kroz zatvaranje „praznina“ i izbjegavanje njihova zaobilazanja. Visoki predstavnik za vanjske poslove i sigurnosnu politiku **Josep Borrell** opisao je situaciju na terenu, govorio je o vojnoj pomoći Ukrajini i pripremama za sljedeći paket sankcija. Čelnici su se u načelu složili oko **jačanja sankcija**, a bilo je riječi o njihovu mogućem širenju na područje energenata i prometa, uz isticanje potrebe da i drugi međunarodni partneri čine isto. Upozoreno je na mogućnost porasta nasilja u sljedećim danima od strane Rusije. Bilo je puno riječi o **ukrajinskim izbjeglicama** te učinku na države koje graniče s Ukrajinom, uz isticanje solidarnosti s njima i potvrdu šireg angažmana svih država članica i institucija Unije u pružanju pomoći. Ozbiljnost situacije je ocijenjena kao najgora od II. svjetskog rata. Ukazano je na moguću opasnost trgovine ljudima te iskorištavanje žena i djece, što mora biti zaustavljeno. Oko **energetike**, čelnici su istaknuli važnost pronalaska drugih dobavljača, a za što treba vremena, kao i za izgradnju infrastrukture, zbog čega je trenutačno presijecanje svih energetske veze ocijenjeno nemogućim. Neki su u raspravi isticali važnost koordinirane akcije u smislu odgovora na ruska obavještajna djelovanja. Bilo je i referenci na **europski put Ukrajine**, međutim u tom je smislu istaknuta poveznica s raspravom u Versailles-u. Svi su isticali važnost **zadržavanja europskog jedinstva**.

Predsjednik Vlade Plenković se u raspravi o **Ukrajini** osvrnuo na vidljivu eskalaciju rata i rastuće civilne žrtve, uz širenje ratnih operacija na zapad Ukrajine, sve bliže granicama EU. Nastavak ujedinjenog i koordiniranog djelovanja EU i NATO ostaje od najveće važnosti. Potvrdio je privrženost Hrvatske učinkovitoj **provedbi usvojenih mjera ograničavanja** spram Rusije (i Bjelarus), uz napomenu da je posebnu pažnju potrebno posvetiti utvrđivanju i rješavanju mogućih „praznina“ u istima. Ujedno se EU i države članice moraju nastaviti pripremati za produžene konfliktno odnose s Rusijom, koji će dugoročno utjecati na naše gospodarstvo pa stoga sve mjere usmjerene na **jačanje otpornosti** i prilagodbe naših društava i gospodarstava ovoj situaciji ostaju kritično bitnima. Navedeno se kratkoročno posebno odnosi na našu najveću ranjivost – energetska ovisnost. Jednaku pažnju potrebno je i dalje posvećivati **mjerama podrške Ukrajini**, kroz humanitarnu i ostalu pomoć.

U **Zaključcima** su čelnici ponovno pozvali Ukrajinu na zaustavljanje agresije na Ukrajinu i da povuče vojne snage i opremu iz Ukrajine. Posebno je istaknuto kršenje međunarodnog prava i pozvana Rusija da garantira siguran prolazak civilima i dopremu humanitarne pomoći. Naglašeno je da se ratni zločini moraju zaustaviti. Istaknuto je da Unija stoji uz ukrajinski narod te su ponovljene odredbe Deklaracije iz Versailles-a o europskim aspiracijama Ukrajine. Potvrđeno je da će Unija nastaviti pružati političku, financijsku, materijalnu i humanitarnu pomoć Ukrajini te otvorenost dodatnom jačanju sankcijskog režima. Pozvane su i druge države da se tome pridruže. Ruska je agresija prisilila milijune ljudi da napuste svoje domove i privremenu zaštitu zatraže u državama članicama Unije. Ova kriza predstavlja veliki izazov za infrastrukturu i javne servise država članica, posebno onih na granicama s Ukrajinom, za što je potrebno osigurati odgovarajuće financiranje s razine EU. Potvrđeno je i da EU ostaje privržena osiguranju dotoka struje i plina Ukrajini.

U sklopu **rasprave o vanjskim poslovima** teme su bile **summit EU – Kina te BiH**. O Kini je bilo riječi samo u kontekstu ukrajinske krize.

Politička rasprava čelnika o **Bosni i Hercegovini** na dnevni red je stavljena na zahtjev predsjednika Vlade Plenkovića. To je bila prva razmjena mišljenja ikada na razini Europskog vijeća tematski u potpunosti posvećena BiH, čime je ova važna tema, **na temelju političke inicijative Hrvatske, stavljena u samo središte pozornosti čelnika EU**. Glavni razlog bila je zabrinjavajuća politička situacija, posebice nakon nepostizanja dogovora o izbornoj i ograničenoj ustavnoj reformi na posljednjem krugu razgovora u Sarajevu, kao i općenito izmijenjena geopolitička i sigurnosna situacija u Europi te susjedstvu EU uslijed ruske agresije na Ukrajinu.

U uvodnoj intervenciji **predsjednik Vlade Plenković** je dao širu ocjenu situacije na području jugoistoka Europe s naglaskom na europsku perspektivu svih zemalja, a posebno BiH, a u vezi koje je nužno potreban snažniji angažman EU na svim razinama, i onoj najvišoj, kako bi se zemlja vratila reformama koje su ključne za stjecanje statusa kandidata i daljnji europski put.

Hrvatska je susjedna i prijateljska zemlja, s posebnim interesom za europski put BiH, kao jedina država članica s kopnenom granicom dužom od 1000 kilometara te ustavnom, pravnom i političkom obvezom brige za Hrvate koji tamo žive stoljećima i koji su jedan od konstitutivnih

naroda u BiH po Ustavu BiH odnosno po Daytonskom/Pariškom mirovnom sporazumu, a kojeg je Hrvatska supotpisnica. Pojasnio je kako je došlo do sklapanja Washingtonskog i Daytonskog sporazuma te dogovora o složenoj institucionalnoj strukturi zemlje (jedna država, dva entiteta, tri konstitutivna naroda), koja odražava i vrlo specifičnu multietničku strukturu, a što je donijelo mir te čije se temeljne postavke i koncepti moraju i dalje poštovati. Naglasio je poseban osjećaj odgovornosti za **stabilnost i funkcionalnost zemlje** te da se ulažu ogromni naponi kako bi se osigurali reformski procesi i gospodarski napredak BiH, kroz ulaganja te infrastrukturne i druge projekte pomoći, ali i kroz poticanje aktivnosti i reformi koje su ključne za dobivanje kandidatskog statusa kao zaloga za bolju budućnost zemlje.

U sličnom kontekstu, a posebice zbog potrebe očuvanja stabilnosti i funkcionalnosti BiH i cijele jugoistočne Europe u trenucima ruske vojne agresije na Ukrajinu, predsjednik Vlade je naglasio važnost uključivanja reference na BiH u **Strateški kompaz**, koji je usvojen na Vijeću, a potvrdilo ga je i Europsko vijeće. Sigurnost i stabilnost u našem najbližem susjedstvu je neizostavno isprepletena s našom vlastitom i kao što se navodi u Strateškom kompazu još uvijek se ne mogu podrazumijevati sami po sebi, pri čemu je jugoistočno susjedstvo posebno izloženo unutarnjoj nestabilnosti i vanjskim utjecajima. Upravo je zato bilo od velike važnosti u dokumentu prepoznati temeljne preduvjete stabilnosti i sigurnosti odnosno važnost suvereniteta, jedinstvenosti i teritorijalnog integriteta BiH, uz isticanje **ravnopravnosti svih konstitutivnih naroda i građana** u BiH, kako je predviđeno u Ustavu BiH, kao i procesa reformi na europskom putu zemlje, a na prijedlog Hrvatske.

Predsjednik Vlade Plenković je dodatno naglasio kako je posebnu pažnju u ovom trenutku nužno posvetiti **osiguravanju kvalitetne i pravične izborne i ograničene ustavne reforme u BiH**, s obzirom da su one ključ svih ostalih reformi te da se EU treba dodatno angažirati na najvišoj razini nastavno na dosadašnje napore i posredovanje. Naglasio je važnost postizanja dogovora što je prije moguće, jer samo reformirani izborni i ustavni okvir može dovesti do zakonitih, pravednih i poštenih izbora u BiH, na kojima će se ostvariti i poštovati legitimna zastupljenost, kao i temeljno ustavno načelo jednakosti svih konstitutivnih naroda i ostalih građana. To je također važno za stabilnost i funkcionalnost cijele zemlje, a posebice za političke odnose u Federaciji, koja mora biti funkcionalna, kao i za obnovu partnerstva i savezništva Hrvata i Bošnjaka u BiH.

Zahvalio je na dosadašnjem angažmanu EU na dužnosničkoj razini, zajedno s SAD-om, u procesu posredovanja, u kojem su predstavnici hrvatskih političkih stranaka u BiH bili konstruktivni te ponudili velik broj mogućih izbornih modela. Smatra kako bi se uz pomoć **najviše razine EU-a mogao osigurati politički dogovor u BiH u vezi izborne reforme**, s ciljem stabilizacije zemlje i snažnijeg zamaha na europskom putu. Samo poštovanje jednakosti sva tri konstitutivna naroda i ostalih može dovesti do izbora legitimnih predstavnika u svim tijelima BiH, posebice u Predsjedništvu BiH i Domu naroda Federacije. Bez toga će se hrvatski narod i dalje osjećati zaklinut i njegova politička volja nepoštovana. Umjesto toga potrebna je stabilizacija i osiguravanje pune funkcionalnosti cijele zemlje, a posebice funkcionalnosti Federacije.

Zaključno je predložio tekst zaključaka Europskog vijeća koji bi prenio snažnu poruku BiH, uključujući i poruku nastavka snažnog angažmana EU na najvišoj razini.

Intervenciju predsjednika Vlade i prijedlog teksta zaključaka Hrvatske **podržali su čelnici Slovenije, Španjolske, Francuske, Mađarske i Austrije te predsjednik EV Michel i HRVP Borrell**, koji su se složili s ocjenom i prijedlogom snažnog angažmana na najvišoj razini EU, uključujući i mogućnost susreta s liderima BiH kako bi se pokušao osigurati politički dogovor.

U finalnom tekstu zaključaka Europskog vijeća o BiH, na prijedlog Hrvatske, ističe se „predanost EU europskoj perspektivi Bosne i Hercegovine i zapadnog Balkana, kao i poruka EU čelnicima u BiH da moraju pokazati snažnu predanost brzom dovršetku ustavne i izborne reforme, što je ključno za stabilnost i potpunu funkcionalnost zemlje te poduprijeti sve druge prioritetne reforme utvrđene u mišljenju Komisije kako bi BiH dobila status zemlje kandidatkinje.“ Posebice se također naglašava da je EU spremna nastaviti svoj angažman na visokoj razini u tom pogledu.

Predsjednik Vlade Plenković je u raspravi o Strateškom kompasu te europskoj obrani i sigurnosti rekao da, kao što je vidljivo i iz nedavno usvojene Deklaracije iz Versaillesa, Europa u ovom području djeluje odlučno i bez oklijevanja, jačajući svoje **obrambene i sigurnosne sposobnosti**. Potpuno smo svjesni što je potrebno učiniti i slijedimo jasne korake kako bismo to i postigli, s jasnim prioritetima i razumijevanjem oko potrebe rasta ulaganja u obranu. Rasprava o **Strateškom kompasu** započela je za vrijeme predsjedanja Hrvatske Vijećem EU te je zadovoljna da je dokument sada i usvojen, a proces rasprave koji je prethodio doprinio je jačanju našeg jedinstva i solidarnosti. Provedba ove strategije bit će kritično važan test naše vjerodostojnosti i relevantnosti kao globalnog pružatelja sigurnosti. Dokument odražava i činjenicu da je sigurnost u našem najbližem susjedstvu neizostavno isprepletena s našom vlastitom, pri čemu je jugoistočno susjedstvo, odnosno **zapadni Balkan**, posebno izloženo unutarnjoj nestabilnosti i vanjskim utjecajima. Predsjednik Vlade ponovio je i trajnu važnost koherentnog i komplementarnog djelovanja s **transatlantskim partnerima i NATO**.

Posebno je duga bila **rasprava o energetici**. Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen je pojasnila heterogenost situacije unutar EU, ističući različite energetske mješavine država članica, a što dovodi i do različitih pogleda na energetske krizu i moguća rješenja. Predložila je udruživanje snaga i zajedničko djelovanje kroz zajedničku nabavu, skladištenje te pristup međunarodnim partnerima u nabavi plina, kroz plinovode i LNG terminale. Najavila je novo izvješće ACER-a¹ i analizu tržišta električne energije, na koje također utječe cijena plina. Dio se država članica, posebno južni blok, založio za određivanje gornje granice cijena fosilnih goriva, fiksiranjem referentnih cijena i uspostavom posebnog mehanizma koji bi uredio kompenzacije koje bi se kanalizirale kroz Europski fond solidarnosti. Ovo nije bilo prihvatljivo svima, zbog proceduralnih i pravnih razloga vezanih za djelovanje unutarnjeg tržišta, ali i međunarodnog tržišta te zbog pitanja mogućeg ugrožavanja same nabavke energenata. Posebno mjesto u raspravi dobio je ukapljeni prirodni plin (LNG), kao mogući oslonac ukoliko dođe do potpunog prestanka nabave plina iz Rusije. Svi su snažno isticali potrebu diversifikacije

¹ European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators.

energetskih izvora. Bilo je poziva i na prilagodbu infrastrukture za uporabu vodika. Naglašeno je da je potrebno više ulaganja u obnovljive izvore energije i rada na energetske učinkovitosti, a sve je povezano i s napretkom u pogledu paketa „*Spremni za 55*“. Prilično široku potporu dobile su ideje o zajedničkoj nabavi energenata, povećanju kapaciteta i zajedničkom skladištenju, jačanju povezivosti i interkonektora za plin i električnu energiju. Snažno je istaknuta važnost potrebe da EU o ovoj temi govori jednim glasom.

U Zaključcima je potvrđena namjera da EU što prije ukine **ovisnost o uvozu energenata** iz Rusije, dok će plan ostvarenja tog cilja predstaviti Komisija krajem svibnja. Oko visokih cijena energenata, koje su dodatno potencirane ruskom vojnom agresijom na Ukrajinu, EV je pozvao države članice na korištenje ranije prezentiranog seta alata i mjera, kao što su vaučeri, porezne olakšice, državne potpore, limitiranje cijena – kako bi se utjecalo na tržište energenata, sve u skladu s nacionalnim okolnostima. Europska komisija je pozvana da predstavi prijedloge za rješavanje **problema visokih cijena** električne energije, čuvajući integritet unutarnjeg tržišta. Pripremajući se već za sljedeću zimu, dogovoreno je kako će uspostaviti potrebne mehanizme solidarnosti i kompenzacija, raditi zajedno na dobrovoljnoj nabavci plina, vodika i ukapljenog prirodnog plina, optimalno koristeći snagu tržišta EU-a, da će poboljšati interkonekcije za dopremu plina i električne energije, uključivo kroz sinkronizaciju električne mreže te raditi na osiguranju nabave za sve države članice. Ovdje je istaknuta i važnost klimatske neutralnosti Unije.

Okolo **gospodarskih pitanja** nije bilo posebne rasprave, u Zaključcima su ponovljene poruke iz Deklaracije iz Versailles-a o izgradnji otvorenije i robusnije gospodarske osnove, smanjenju strateških ovisnosti, posebno u određenim osjetljivim područjima. Potvrđena je važna uloga unutarnjeg tržišta za osiguranje rasta i kreiranje radnih mjesta u EU te jačanje otpornosti Unije. Upućen je poziv na provedbu pravila jedinstvenog tržišta i osiguranje da sva poduzeća poštuju standarde EU i pravila tržišnog natjecanja; provedbu industrijske strategije i strategije za MSP-ove; dovršenje jedinstvenog tržišta, posebno u pogledu digitalizacije i usluga; uklanjanje preostalih prepreka i administrativnih opterećenja na unutarnjem tržištu; bolju međupovezanost ekosustava u državama članicama, uz osiguravanje i diversifikaciju lanaca opskrbe; zadržavanje sposobnosti EU da postavlja međunarodne standarde.

Europska komisija je pozvana na nastavak rada na komunikaciji o **porastu cijena hrane i globalnoj sigurnosti opskrbe hranom**, s mjerama za rješavanje pitanja cjenovne pristupačnosti hrane u EU i pomoć poljoprivrednicima koji se suočavaju s visokim ulaznim troškovima. Istaknuta je potreba rada na globalnoj sigurnosti opskrbe hranom i njezinoj cjenovnoj pristupačnosti, kao i potreba očuvanja cjelovitosti lanaca opskrbe hranom.

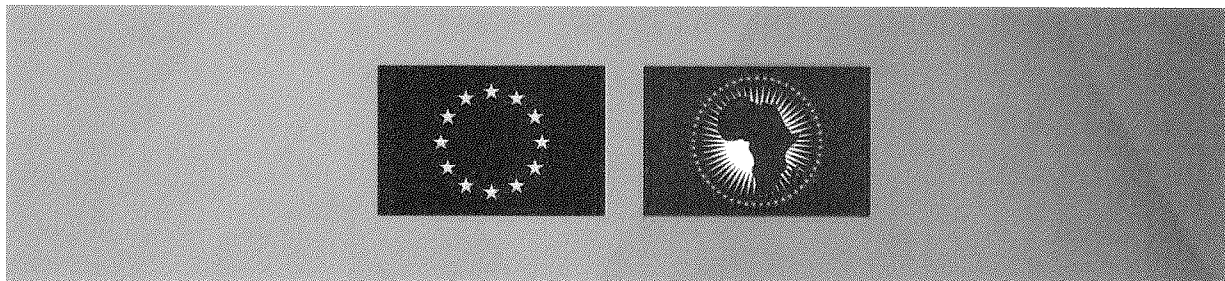
Nije bilo rasprave o **pandemiji COVID-19**, već je zaključcima potvrđen nastavak koordinacije odgovora i predanost nastavku međunarodne suradnje i solidarnosti.

Predsjednik Vlade Plenković je u **raspravi o energetici**, kao i na neformalnom sastanku u Versailles-u, izrazio podršku Hrvatske postizanju **energetske neovisnosti** EU, uz svijest da ovaj cilj mora biti povezan s ciljem da se do 2050. godine postigne klimatska neutralnost EU, ostvarenjem ciljeva **zelene tranzicije**. U kontekstu smanjenja ovisnosti o ruskim fosilnim

gorivima, posebno prirodnom plinu, potrebno je planski raditi na smanjenju potrošnje istih te se u tom smislu očekuju prijedlozi Komisije. Hrvatska podržava daljnje ulaganje u **održive izvore energije** u cilju postizanja **sigurnosti opskrbe**. Naša vlastita infrastruktura (LNG terminal) dobar je primjer za to te pruža određenu razinu sigurnosti. Također, istražujemo mogućnost povećanja kapaciteta terminala. Vezano uz **rastuće cijene energenata**, predsjednik Vlade je izvijestio o mjerama za suzbijanje utjecaja na građane, dodavši da energija nije obična roba ili proizvod, već se radi o strateškom resursu koji je od vitalne važnosti za naša društva i gospodarstva. Upravo je zato učinak rasta cijena toliko snažan te stoga zahtijeva globalan odgovor, u čemu Unija treba biti pozicionirana kao bitan igrač na svjetskom tržištu. Što se tiče skladištenja prirodnog plina, predsjednik Vlade je izvijestio da Hrvatska uvozi oko 2,1 BCM (57% kroz LNG terminal, 22% iz Rusije), a 21% dobiva iz vlastite proizvodnje. Naše rezerve u sezonskim skladištima su trenutno niske te razmatramo mogućnost potpora za punjenje rezervoara.

Govoreći o **gospodarskim pitanjima**, predsjednik Vlade **Plenković** je podsjetio da je Deklaracija iz Versailles-a ispravno identificirala ključna pitanja – energetiku, obranu i gospodarstvo, a današnja je rasprava nastavak razgovora o pitanjima koja će u mjesecima i godinama pred nama ostati blisko povezana. **Promijenjena politička i ekonomska realnost** duboko utječe na razvoj ovih politika pa je potpuno ispravan impuls EU i njezinih čelnika da pronađu model koji će se prilagoditi novoj situaciji. Hrvatska je svjesna da tekuće geopolitičke promjene, rastuća nestabilnost i globalno natjecanje snažno utječu na zajedničko tržište EU, europsku industriju, poduzetnike i naše napore da postignemo dvojnu tranziciju (zelenu i digitalnu). Iz tog razloga potpuno podržavamo provedbu Versajske deklaracije i **jačanje gospodarske baze EU** – primarno kroz **smanjenje strateških ovisnosti** koje gospodarstvo EU čine ranjivim te posebno u najosjetljivijim područjima poput kritično važnih sirovina, poluvodiča, zdravlja, digitalne ekonomije i sigurnosti hrane.

Na sastanku je **Charles Michel** ponovno izabran za predsjednika Europskog vijeća, na daljnji mandat od dodatne dvije i pol godine.

6th European Union - African Union Summit: A Joint Vision for 2030

We, the Heads of State and Government of the Member States of the African Union (AU) and the European Union (EU) met on 17–18 February 2022 under the Co-Chairpersonship of H.E. Mr. Charles Michel, President of the European Council and H.E. Mr. Macky Sall, President of the Republic of Senegal and Chairperson of the African Union.

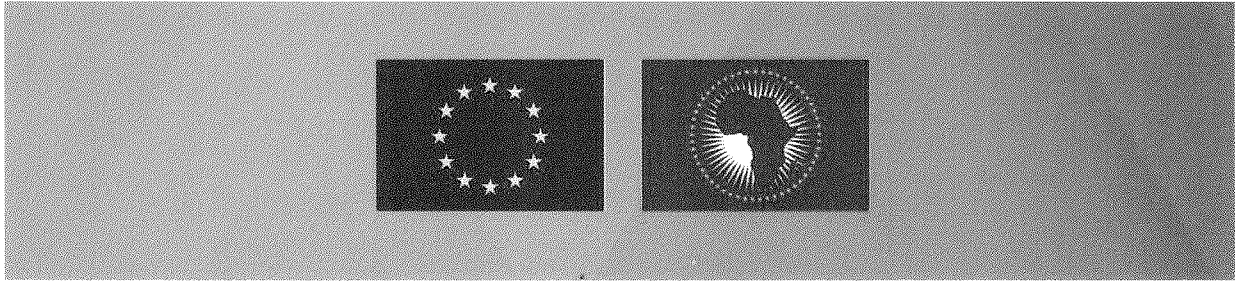
We recall the 5th AU-EU Summit held in Abidjan, Côte d'Ivoire on 29-30 November 2017 and the 2nd AU-EU Foreign Affairs Ministerial Meeting held in Kigali, Rwanda, on 25-26 October 2021.

1. Aware of unprecedented and mounting common challenges and opportunities, the leaders of the EU and AU commit to a Joint Vision for a renewed Partnership to build a common future, as closest partners and neighbours.
2. **Two Unions, a joint vision.** We agree that the aim of the Joint Vision is to consolidate a renewed Partnership for solidarity, security, peace and sustainable and sustained economic development and prosperity for our citizens and for our future generations, bringing together our people, regions and organisations.

This renewed Partnership will be founded on geography, acknowledgment of history, human ties, respect for sovereignty, mutual respect and accountability, shared values, equality between partners and reciprocal commitments.

It aims to be the driving force in promoting our common priorities, shared values, international law, and preserving together our interests and common public goods. This includes inter alia: the security and prosperity of our citizens, the protection of human rights for all, gender equality and women's empowerment in all spheres of life, respect for democratic principles, good governance and the rule of law, actions to preserve the climate, environment and biodiversity, sustainable and inclusive economic growth, the fight against inequalities, support for children's rights, and the inclusion of women, young people and the most disadvantaged. We recognise the importance of food security and nutrition and welcome the AU Theme of the Year 2022.

3. **A renewed Partnership.** Our renewed Partnership addresses both the immediate opportunities and challenges, as well as the long-term possibilities offered by our partnership.

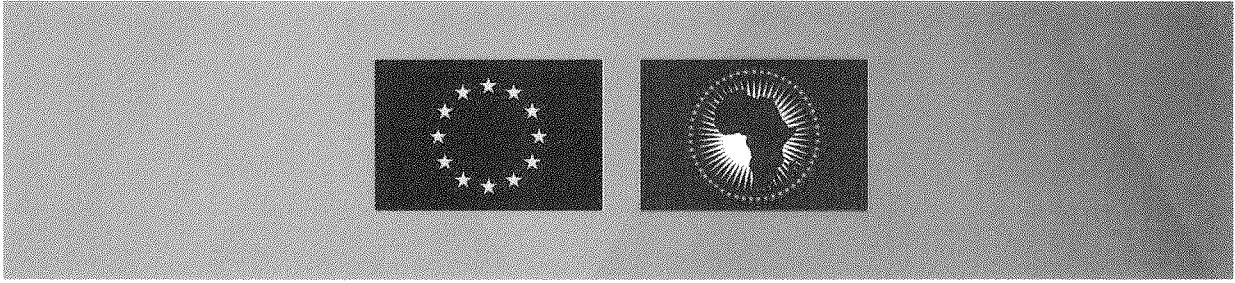
The immediate challenge is to ensure a fair and equitable access to vaccines. Together we will support local and regional mechanisms for procurement, as well as allocation and deployment of medical products. The EU reaffirms its commitment to provide at least 450 million of vaccine doses to Africa, in coordination with the Africa Vaccine Acquisition Task Team (AVATT) platform, by mid-2022. Contributing to this and complementing the actions of the AVATT, Team Europe has provided more than USD 3 billion (i.e. the equivalent of 400 million vaccine doses) to the Covax Facility and to vaccination on the African continent.

Team Europe will mobilise EUR 425 million to ramp up the pace of vaccination, and in coordination with the Africa CDC, to support the efficient distribution of doses and the training of medical teams and the capacity of analysis and sequencing. We will also contribute in this context to the fight against health-related disinformation.

Learning from the current health crisis, we are committed to supporting the full-fledged African health sovereignty, in order for the continent to respond to future public health emergencies. To this end, we support a common agenda for manufacturing vaccines, medicines, diagnostics, therapeutics and health products in Africa, including investment in production capacities, voluntary technology transfers as well as strengthening of the regulatory framework to enable equitable access to vaccines, diagnostics and therapeutics.

The African Union and the European Union underlined the urgency of the WTO's contribution to the fight against the pandemic and to the recovery of the global economy, and commit to engage constructively towards an agreement on a comprehensive WTO response to the pandemic, which includes trade related, as well as intellectual property related aspects.

In response to the macroeconomic effects of the Covid crisis on African economies, we support the Common Framework for Debt Treatments beyond the Debt Service Suspension Initiative. We also call for ambitious voluntary contributions, by channelling part of the recently allocated Special Drawing Rights, in order to achieve the total global ambition of at least USD 100 billion liquidity support to countries most in need, of which a major part should benefit Africa. We welcome the USD 55 billion that have been pledged already from the new allocation of SDRs, of which several EU Member States (Team Europe) have so far pledged USD 13 billion and encourage more EU member states to consider contributing to this global effort. African institutions, in consultation with national authorities, will be involved in the use of these SDRs to support the continent's recovery. We will seek to ensure increased spending through international programmes in the fields

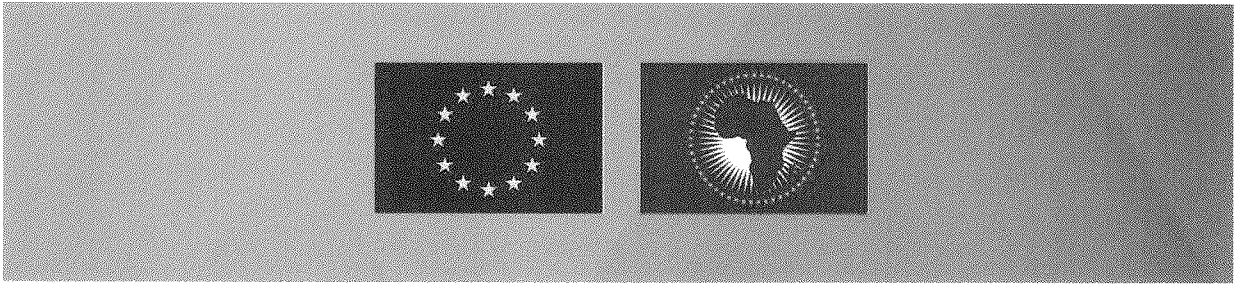

of health, climate, biodiversity, education and security to facilitate economic recovery. We agree to examine lending instruments for sustainable investment projects in priority sectors. While enhancing our capacity to face these challenges, we agree that recovery investments should continue building resilience and more sustainable economies to achieve our long-term priorities.

We commit to combatting Illicit Financial Flows (IFF) and to addressing domestic tax base erosion, profit shifting (BEPS), and cooperate in tax transparency. In this regard, we agree to continue cooperating to develop and consolidate the strategic capability in the fight against different types of IFFs including money laundering, the financing of terrorism, and proliferation financing as well as those linked to fiscal governance systems and return of stolen funds and items from countries of origin.

Together, we will step up our support to scientific cooperation between researchers to develop knowledge together, as well as sharing technology and expertise, including through a joint AU-EU Innovation Agenda. We will encourage exchanges of young citizens, volunteers and students, through the expanded Erasmus+ programme and develop partnerships between universities, in order to improve our mutual understanding and foster excellence. We will strive to facilitate cultural exchanges and the movement of artists and artworks between our two continents, and encourage mutual undertaking for the restitution of cultural assets and promote access to and protection of cultural heritage.

4. **A prosperous and sustainable Africa and Europe.** We announce an Africa-Europe Investment Package of at least EUR 150 billion that will support our common ambition for 2030 and AU Agenda 2063, composed of an Investment, a Health and an Education Package. The Investment Package will help build more diversified, inclusive, sustainable and resilient economies. Our two continents aim to demonstrate and share with the rest of the world the success of an agenda of prosperity respectful of our people and our planet. This Global Gateway Investment Package aims to boost public and private investment building on existing initiatives and partnerships. The Package will boost large-scale sustainable investments, supported by Team Europe Initiatives, with due consideration to the priorities and needs of the African countries, including: i) investment in energy, transport and digital infrastructure aligned with the PIDA PAP II; ii) energy transition that is fair, just and equitable, taking into account specific and diverse orientations of the African countries with regards to access to electricity; iii) green transition including supporting the implementation of the Nationally Determined Contributions (NDCs) and National Adaptation Plans (NAPs) of African Countries under the Paris Agreement to enhance mitigation and adaptation; iv) digital transformation that supports trusted connectivity through investments in infrastructures and an affordable and

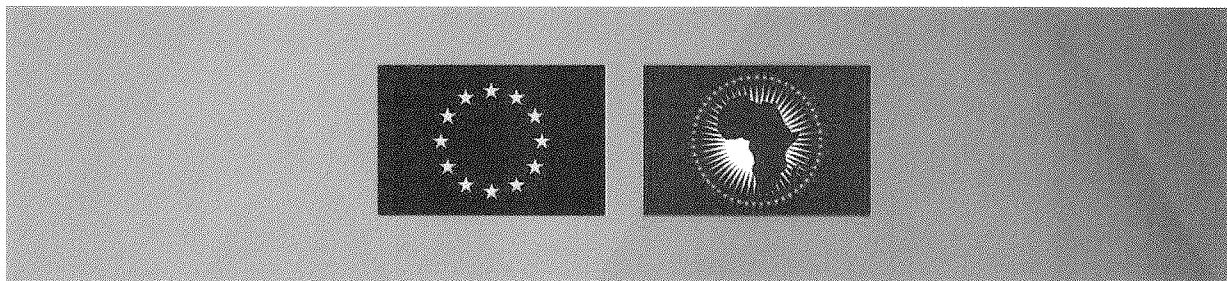
enhanced access to the digital and data economy while boosting digital entrepreneurship and skills; v) sustainable growth and decent job creation, including by investing in the establishment of youth-owned businesses in Africa; vi) transport facilitation and efficiency of connected transport networks; vii) human development, notably through scaling up mobility and employability of students, young graduates and skilled workers. It will support industrialisation and the development of sustainable and resilient value and supply chains.

The Package will be complemented with specific packages in support of health and education systems. For the health sector, we will support initiatives for pandemic preparedness, health security and equitable access to quality essential health services, in line with the Rome Declaration adopted at the Global Health Summit. For education, we will invest in inclusive and equitable quality education by improving policy and legal frameworks, access and teacher training, to contribute to safe delivery of education services and ensure learning gaps resulting from the pandemic are addressed. To this end we will promote opportunity oriented technical and professional Vocational Education and Training, including at regional level.

To implement the Package, we will leverage public funds to stimulate private investments by mobilising innovative financing instruments. We commit to promote accountable, transparent, inclusive and responsive governance, in conformity with the relevant international instruments, to boost efforts towards improving investment and the business climate as well as towards unlocking and increasing responsible and sustainable African and European investments. We will use all means of implementation, including Official Development Assistance and financial tools such as infrastructure trusts and capital market instruments, to ensure support to African entrepreneurship in engaging in strong and vibrant economies. International and national financing development institutions, including the European Investment Bank, and the African Development Bank, and public/private partnerships will be mobilised to this effect. We will continue our work to leverage and facilitate transparent remittances, including the reduction of transaction costs, for the development of national and local economies.

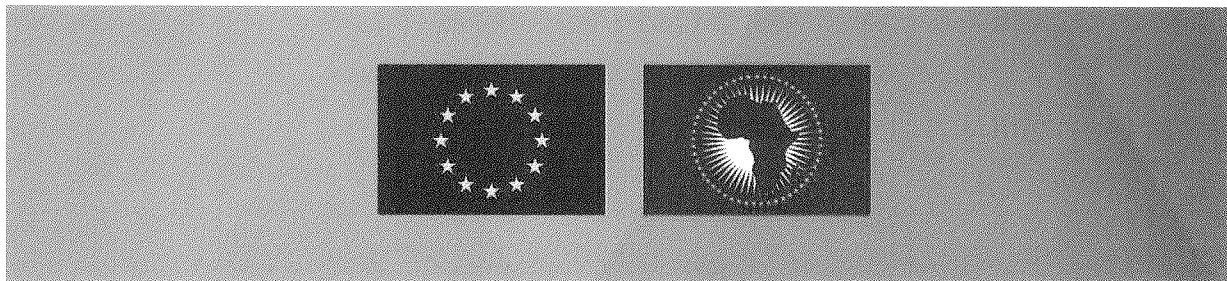
We will also boost regional and continental economic integration, particularly through the African Continental Free Trade Area. The existing trade agreements between the EU and some African countries have contributed to the strengthening and deepening of trade and economic development between the two continents. We will work gradually towards the progressive and mutually beneficial integration of our respective continental markets.

5. **A renewed and enhanced cooperation for peace and security.** Facing growing common security challenges, we announce a renewed and enhanced peace and security

cooperation. The two continents have a long-standing cooperation premised on the principle of African solutions to African problems, within the framework of the African Peace and Security Architecture (APSA) and reflected in the AU-EU Memorandum of Understanding on Peace, Security and Governance (2018), designed to combat instability, radicalisation, violent extremism and terrorism, tackling the root causes of conflicts, and addressing the entire conflict cycle through the integrated approach. We express our commitment to foster our cooperation through support for adequate training, capacity building and equipment, to strengthen and scale up autonomous peace operations of African defence and security forces, including through EU missions and assistance measures, as well as support for law-enforcement capacity-building. Together, we will also continue to support African-led Peace Support Operations and the on-going discussions on the use of UN-assessed contributions for operations authorised by the UN Security Council, and the implementation of the AU human rights compliance framework in that context. We will intensify our cooperation on security, including on cybersecurity. We will join efforts to further promote the rule of law and the implementation of the Women, Peace and Security, Children and Armed Conflict and the Youth, Peace and Security Agendas, and underpin it with concrete actions to achieve durable peace. We will continue to respect and promote compliance with human rights and international humanitarian law.

6. **An enhanced and reciprocal partnership for migration and mobility.** We will continue addressing all aspects of migration and mobility, in line with national competences, in an integrated, comprehensive and balanced manner. We will work in a spirit of joint responsibility and commitment, in full respect of international law and fundamental human rights. Through joint action and capacity-building, including with dedicated African migration institutions, we will aim at preventing irregular migration, enhancing cooperation against smuggling and trafficking in human beings, supporting strengthened border management and achieving effective improvements on return, readmission and reintegration, including promoting voluntary return and facilitating sustainable reintegration of returned persons, as well as enhancing migration dialogues between the two Continents and delivering on their key priorities. We will deepen our cooperation in finding durable solutions for those asylum seekers, refugees and vulnerable migrants in need of international protection and commit to revitalise the work of the joint AU-EU-UN Tripartite Task Force. We will further strengthen asylum systems with a view to providing adequate reception and protection for those entitled, as well as work on their integration. We will keep addressing the root causes of irregular migration and forced displacement, and enhance cooperation on tackling all issues related to migration. Respecting national needs, competencies and legal frameworks, pathways for legal migration opportunities will be further developed between both continents and within Africa. We commit to addressing the challenges posed by the brain drain, and investing in

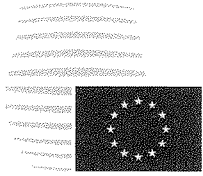
youth and women to support their empowerment, skills, education and employment prospects, notably through increased support for technical and vocational education and training.

7. **A commitment to multilateralism.** We will work together to promote effective multilateralism within the rules-based international order, with the UN at its core. We pledge to work towards more converging positions in multilateral fora to reduce global inequalities, strengthen solidarity, promote international cooperation, fight and mitigate climate change and improve delivery on 'global public goods', in line with the 2030 Agenda for Sustainable Development and AU Agenda 2063. We commit to providing political support to achieve the necessary reform of the WTO and to improve its functioning with a view to strengthening the multilateral trading system. Both sides commit to contribute to the UN system reform efforts, including of the UN Security Council. We also recommit to the full implementation of the Paris Agreement and the outcomes of the COPs. We recognise that Africa's energy transition is vital for its industrialisation and to bridge the energy gap. We will support Africa in its transition to foster just and sustainable pathways towards climate neutrality. We recognise the importance of making use of available natural resources within that energy transition process. We support Africa's hosting of COP 27 in Egypt in 2022, as well as an ambitious global biodiversity framework. We commit to working together to develop a new ambitious WHO international agreement on pandemic prevention, preparedness and response.

8. We welcome the fruitful discussions in the Roundtable Sessions on Financing for sustainable and inclusive growth; Climate change and energy transition, digital and transport (connectivity and infrastructure); Peace, Security and Governance; Private sector support and economic integration; Education, culture and vocational training, migration and mobility; Agriculture and sustainable development; and Health systems and vaccine production held during the Summit.

We take note of the contributions by the Youth, Civil Society, Local authorities and private sector during the Africa-Europe Week and the Europe-Africa Business Forum and we encourage all relevant stakeholders to continue to engage towards our renewed Partnership.

We commit to following up on our engagements to monitor the implementation of the commitments undertaken during AU-EU Summits. Follow-up will be done on a regular basis via existing AU-EU structures, including the AU-EU Ministerial Follow-up Committee.

Europsko vijeće

Bruxelles, 24. veljače 2022.
(OR. en)

EUCO 18/22

CO EUR 16
CONCL 3

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Izvanredni sastanak Europskog vijeća (24. veljače 2022.)
– zaključci

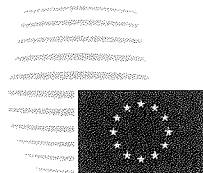
Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

**Zaključci Europskog vijeća
o ničim izazvanoj i neopravdanoj agresiji Rusije na Ukrajinu**

1. Europsko vijeće najoštrije osuđuje ničim izazvanu i neopravdanu vojnu agresiju Ruske Federacije na Ukrajinu. Svojim nezakonitim vojnim djelovanjem Rusija teško krši međunarodno pravo i načela Povelje UN-a te ugrožava europsku i globalnu sigurnost i stabilnost. Europsko vijeće naglašava da to uključuje pravo Ukrajine da odabere vlastitu sudbinu. Rusija snosi punu odgovornost za taj čin agresije i sva uništavanja i stradanja koji će on prouzročiti. Za svoja djelovanja morat će odgovarati.
2. Europsko vijeće zahtijeva da Rusija odmah prekine svoja vojna djelovanja, bezuvjetno povuče sve snage i vojnu opremu s cijelog državnog područja Ukrajine i u potpunosti poštuje teritorijalnu cjelovitost, suverenitet i neovisnost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Europsko vijeće poziva Rusiju i oružane skupine koje ona podupire da poštuju međunarodno humanitarno pravo i zaustave svoju kampanju dezinformiranja i kibernetičke napade.
3. Europsko vijeće izrazito žali zbog tragičnog gubitka ljudskih života i patnje prouzročene ruskom agresijom. Izražava solidarnost sa ženama, muškarcima i djecom čiji su životi pogođeni tim napadom za koji ne postoji opravdanje niti se ono može pronaći. Poziva Rusiju i oružane skupine koje ona podupire da svim osobama kojima je potrebna pomoć omogućе siguran i neometan pristup humanitarnoj pomoći.
4. Europsko vijeće također snažno osuđuje sudjelovanje Bjelorusa u toj agresiji na Ukrajinu i poziva ga da se suzdrži od takvog djelovanja i da se pridržava svojih međunarodnih obveza.

5. EU je kao odgovor na Rusijino priznanje samoproglašениh separatističkih entiteta Ukrajine i razmještanje oružanih snaga brzo i odlučno reagirao donošenjem mjera ograničavanja. Europsko vijeće danas će se, u bliskoj suradnji s našim partnerima i saveznicima, usuglasiti o daljnjim mjerama ograničavanja koje će imati goleme i ozbiljne posljedice za Rusiju zbog njezina djelovanja. Te sankcije obuhvaćaju financijski sektor, energetski i prometni sektor, robu s dvojnomo namjenom te kontrolu izvoza i financiranje izvoza, viznu politiku, dodatna uvrštenja na popis ruskih pojedinaca i nove kriterije za uvrštavanje na popis. Vijeće će bez odgode donijeti prijedloge koje su pripremili Komisija i visoki predstavnik.
6. Europsko vijeće poziva na hitnu pripremu i donošenje dodatnog paketa pojedinačnih i ekonomskih sankcija kojim će se obuhvatiti i Bjelarus.
7. Europsko vijeće ponovno izražava nepokolebljivu potporu neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Poziva sve zemlje da ne priznaju dva samoproglašena separatistička entiteta i da im ne pogoduju niti na bilo koji način pomažu.
8. EU je ujedinjen u solidarnosti s Ukrajinom i nastavit će podržavati Ukrajinu i njezino stanovništvo zajedno sa svojim međunarodnim partnerima, među ostalim putem dodatne političke, financijske, humanitarne i logističke potpore te međunarodne donatorske konferencije. Slijedom odluke šefova država ili vlada EU-a iz prosinca 2016. Europsko vijeće priznaje europske težnje i europski izbor Ukrajine, kako je navedeno u Sporazumu o pridruživanju.
9. Europsko vijeće čvrsto vjeruje da u 21. stoljeću nema mjesta uporabi sile i prisile kako bi se mijenjale granice. Napetosti i sukobi trebali bi se rješavati isključivo dijalogom i diplomacijom. EU će nastaviti blisko surađivati sa susjedima i ponovno izražava nepokolebljivu potporu i predanost suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Gruzije i Republike Moldove. Nastavit će snažnu koordinaciju s partnerima i saveznicima u okviru UN-a, OESS-a, NATO-a i skupine G-7.

10. Europsko vijeće poziva na nastavak rada na pripravnosti i spremnosti na svim razinama te posebno poziva Komisiju da predloži izvanredne mjere, među ostalim u pogledu energije.
 11. Europsko vijeće nastavit će se baviti tim pitanjem.
-

Europsko vijeće

Bruxelles, 25. ožujka 2022.
(OR. en)

EUCO 1/22

CO EUR 1
CONCL 1

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (24. i 25. ožujka 2022.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s predsjednikom Sjedinjenih Američkih Država o transatlantskoj suradnji u kontekstu ruske vojne agresije na Ukrajinu.

*

* *

I. RUSKA VOJNA AGRESIJA NA UKRAJINU

1. Rusija svojom ratnom agresijom na Ukrajinu grubo krši međunarodno pravo te je odgovorna za ranjavanje velikog broja civila i gubitak brojnih života. Usmjerava napade na civilno stanovništvo i cilja civilne objekte, uključujući bolnice, zdravstvene ustanove, škole i skloništa. Ti ratni zločini moraju odmah prestati. Odgovorne osobe i njihovi pomagači snosit će posljedice u skladu s međunarodnim pravom. Opsada Mariupolja i drugih ukrajinskih gradova te uskraćivanje pristupa humanitarnoj pomoći od strane ruskih vojnih snaga neprihvatljivi su. Ruske snage moraju smjesta omogućiti sigurne prolaze do drugih dijelova Ukrajine te dostavu humanitarne pomoći Mariupolju i drugim gradovima pod opsadom.
2. Europsko vijeće snažno poziva Rusiju da hitno zajamči siguran prolaz do željenog odredišta civilima koji su se zatekli u svim drugim ratnim zonama, odmah pusti na slobodu sve taoce, osigura neprekinut pristup humanitarnoj pomoći i uspostavi humanitarne koridore. Snažno je poziva i da u potpunosti poštuje svoje obveze u skladu s međunarodnim pravom, uključujući međunarodno humanitarno pravo, i ispuni nedavni nalog Međunarodnog suda.
3. Europsko vijeće zahtijeva da Rusija odmah zaustavi svoju vojnu agresiju na državnom području Ukrajine, bezuvjetno i bez odgode povuče sve snage i vojnu opremu s njezina cijelog državnog područja te u potpunosti poštuje teritorijalnu cjelovitost, suverenitet i neovisnost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica.

4. Europska unija podupire Ukrajinu i njezine stanovnike, a Europsko vijeće ponovno potvrđuje Izjavu iz Versaillesa, čime uvažava europske težnje Ukrajine i njezino europsko opredjeljenje, kako je navedeno u Sporazumu o pridruživanju. Europsko vijeće ponovno poziva Komisiju da podnese svoje mišljenje u skladu s relevantnim odredbama Ugovorâ. Europska unija nastavit će pružati koordiniranu političku, financijsku, materijalnu i humanitarnu potporu. Europska unija dosad je uvela opsežne sankcije koje imaju snažne posljedice na Rusiju i Bjelarus te ostaje spremna djelovati protiv njihovih stvarnih i mogućih zaobilaženja, ukloniti praznine u propisima te brzo provesti daljnje koordinirane snažne sankcije protiv Rusije i Bjelarusu kako bi učinkovito onemogućila sposobnost Rusije da nastavi s agresijom. Europsko vijeće poziva sve zemlje da se pridruže tim sankcijama. Svi pokušaji da se sankcije zaobiđu ili Rusiji pomogne drugim sredstvima moraju se zaustaviti.
5. Ruska vojna agresija na Ukrajinu prisilila je milijune ljudi da napuste svoje domove. Uz pomoć mehanizma privremene zaštite mnogi od njih pronašli su utočište i sigurnost u Europskoj uniji. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti potrebama najranjivijih osoba i mjerama za sprečavanje i otkrivanje trgovine ljudima. Europsko vijeće odaje počast svim građanima, organizacijama i vladama u Europi koji su pokazali solidarnost s onima koji bježe od ovog užasnog rata.
6. Ova kriza znatan je izazov za infrastrukturu i javne službe država domaćina, posebno na granicama s Ukrajinom. Europsko vijeće prepoznaje sve napore koji su već uloženi u prihvat izbjeglica koje bježe od rata u Ukrajini te poziva sve države članice da pojačaju svoje napore u trajnom duhu jedinstva i solidarnosti, a Komisiju da poduzme sve potrebne inicijative kako bi se ti napori olakšali. Ono poziva i na hitan dovršetak rada na nedavnim prijedlozima Komisije za potporu državama članicama kako bi se osiguralo da se sredstva EU-a namijenjena izbjeglicama i njihovim domaćinima mogu brzo mobilizirati i poziva Komisiju da izradi dodatne prijedloge za jačanje potpore EU-a u tom pogledu. Europsko vijeće poziva države članice da uz potporu Komisije izrade planove za nepredviđene situacije kako bi se ujedno uzele u obzir srednjoročne i dugoročne potrebe.

7. Europska unija predana je osiguravanju kontinuiranih i neprekinutih tokova električne energije i plina prema Ukrajini. Nedavna sinkronizacija ukrajinske i moldavske elektroenergetske mreže s mrežama EU-a iznimno je postignuće. To pokazuje međusobnu povezanost naše budućnosti. Potrebno je osigurati sigurnost ukrajinskih nuklearnih postrojenja, između ostalog uz potporu Međunarodne agencije za atomsku energiju.
8. Imajući na umu razaranja i goleme gubitke koje je Ukrajina pretrpjela zbog ruske vojne agresije, Europska unija predana je pružanju potpore ukrajinskoj vladi za njezine neposredne potrebe, a nakon što završi siloviti ruski napad, i za obnovu demokratske Ukrajine. U tu je svrhu Europsko vijeće suglasno uspostaviti uzajamni fond solidarnosti za Ukrajinu te svoje međunarodne partnere poziva da u tome sudjeluju, kao i da se bez odgode započne s pripremama. Poziva Komisiju da nastavi pružati tehničku pomoć kako bi se Ukrajini pomoglo da provede potrebne reforme.
9. Europsko vijeće poziva da se pravodobno organizira međunarodna konferencija kako bi se prikupila sredstva u okviru uzajamnog fonda solidarnosti za Ukrajinu.
10. Europsko vijeće također potvrđuje svoju predanost potpori Republici Moldovi i njezinim stanovnicima.

II. SIGURNOST I OBRANA

11. Podsjećajući na agendu iz Versaillesa, Europsko vijeće održalo je stratešku raspravu o sigurnosti i obrani, uzimajući u obzir novo sigurnosno stanje u Europi, koje predstavlja veliku promjenu u njezinu strateškom okruženju.
12. Europsko vijeće podržava Strateški kompas, kojim se pružaju strateške smjernice za sljedeće desetljeće i utvrđuju dosljedan skup djelovanja, načini, sredstva i jasni ciljevi potrebni za taj novi poticaj, i to:
 - a) omogućavanjem bržeg i odlučnijeg djelovanja Europske unije u slučaju krize;

- b) osiguravanjem naših interesa i zaštitom naših građana jačanjem sposobnosti Europske unije za predviđanje i ublažavanje prijetnji;
- c) poticanjem ulaganja i inovacija radi zajedničkog razvoja potrebnih sposobnosti i tehnologija;
- d) produbljivanjem suradnje s partnerima kako bi se postigli zajednički ciljevi.

Ono poziva Vijeće da odmah nastavi s radom na provedbi Strateškog kompasa prema u njemu utvrđenom rasporedu.

13. Europsko vijeće sa zanimanjem očekuje analizu nedostatnih ulaganja u obranu koju Komisija treba izraditi do sredine svibnja u koordinaciji s Europskom obrambenom agencijom te prijedloge za sve daljnje inicijative potrebne za jačanje europske obrambene industrijske i tehnološke baze. To će doprinijeti naporima za jačanje otpornosti Europske unije i povećanje njezinih sigurnosnih i obrambenih kapaciteta s pomoću većih i boljih ulaganja, s naglaskom na utvrđenim strateškim nedostacima. Poziva Vijeće da ostvari napredak u radu na nedavnim prijedlozima Komisije.
14. Kako bi se ojačale obrambene sposobnosti Europske unije i država članica, trebalo bi iskoristiti puni potencijal instrumenata i inicijativa Europske unije za financiranje, osobito Europskog fonda za obranu i stalne strukturirane suradnje, plana za razvoj sposobnosti i koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane. Osim toga, do kraja 2022. trebalo bi poduzeti mjere za promicanje i olakšavanje pristupa privatnom financiranju za obrambenu industriju, među ostalim optimalnim iskorištavanjem mogućnosti koje nudi Europska investicijska banka. Europsko vijeće redovito će procjenjivati provedbu Strateškog kompasa i napredak u području sigurnosti i obrane. Po potrebi će pružiti dodatne smjernice.

III. ENERGETIKA

15. Europska unija postupno će i čim prije ukinuti svoju ovisnost o uvozu ruskog plina, nafte i ugljena, kako je navedeno u Izjavi iz Versaillesa. Europsko vijeće stoga sa zanimanjem očekuje sveobuhvatan i ambiciozan plan, izrađen u bliskoj koordinaciji s državama članicama, koji će Komisija u tu svrhu podnijeti do kraja svibnja 2022. U obzir će se uzeti nacionalne okolnosti i kombinacija izvora energije država članica.
16. Cijene energije koje su i dalje visoke sve negativnije utječu na građane i poduzeća, što dodatno pogoršava ruska vojna agresija na Ukrajinu. Europsko vijeće raspravljalo je o tome kako pružiti dodatnu pomoć najranjivijim potrošačima i kratkoročno poduprijeti europska poduzeća.

Europsko vijeće:

- a) poziva države članice i Komisiju da nastave na najbolji mogući način iskorištavati paket mjera, uključujući novi privremeni krizni okvir za državnu potporu, kao vremenski ograničen odmak od statusa quo. Kao što je predložila Komisija, privremeno oporezivanje ili reguliranje neočekivane dobiti može biti koristan izvor nacionalnog financiranja;
- b) nalaže Vijeću i Komisiji da hitno stupe u kontakt s dionicima u području energetike te da raspravljaju o tome bi li, i na koji način, kratkoročne opcije koje je predstavila Komisija (izravna potpora potrošačima u obliku vaučera, poreznih olakšica ili „modela agregatora / jednog kupca”, državne potpore, oporezivanje (trošarine i PDV), gornje granice cijena, regulatorne mjere kao što su ugovori za razliku) doprinijele smanjenju cijene plina i suzbile njezin efekt prelijevanja na tržišta električne energije, uzimajući u obzir nacionalne okolnosti;

- c) poziva Komisiju da podnese prijedloge za djelotvorno suzbijanje problema prekomjernih cijena električne energije uz istodobno očuvanje cjelovitosti jedinstvenog tržišta, zadržavanje poticaja za zelenu tranziciju, očuvanje sigurnosti opskrbe i izbjegavanje nerazmjernih proračunskih troškova.

U trenutačnom kontekstu vrlo visokih cijena električne energije Komisija je spremna hitno procijeniti usklađenost hitnih privremenih mjera na tržištu električne energije koje su prijavile države članice, među ostalim radi ublažavanja učinka cijena fosilnih goriva na proizvodnju električne energije, s odredbama Ugovorâ i Uredbe 2019/943.

Pri procjeni takve usklađenosti Komisija će putem ubrzanog postupka osigurati i da su ispunjeni sljedeći uvjeti: mjerama se smanjuju cijene električne energije na promptnom tržištu za poduzeća i potrošače te one ne utječu na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu. Pri izradi te procjene uzet će se u obzir privremena priroda mjera i razina elektroenergetske međupovezivosti s jedinstvenim tržištem električne energije.

- 17. Europsko vijeće preispitalo je neposrednu pripremljenost EU-a i zadužilo Vijeće da ispita prijedloge Komisije o politici EU-a za skladištenje plina uzimajući u obzir i uvažavajući interese država članica sa znatnim skladišnim kapacitetom kako bi se osigurala pravedna ravnoteža. Trebalo bi čim prije započeti s ponovnim punjenjem skladišta plina u cijeloj Uniji, u potpunosti uzimajući u obzir nacionalne mjere pripravnosti. Imajući u vidu sljedeću zimu, države članice i Komisija hitno će:
 - a) uspostaviti potrebne mehanizme solidarnosti i kompenzacije;

- b) surađivati na dobrovoljnoj zajedničkoj nabavi plina, ukapljenog prirodnog plina i vodika, uz optimalno iskorištavanje zajedničke političke i tržišne snage Europske unije i njezinih država članica kako bi smanjile cijene u pregovorima. Platforma za zajedničku nabavu bit će otvorena i za zemlje zapadnog Balkana i tri pridružena istočna partnera;
 - c) dovršiti i poboljšati našu plinsku i elektroenergetsku međupovezanost diljem Europske unije, uključujući potpunu sinkronizaciju elektroenergetskih mreža;
 - d) raditi na osiguravanju sigurnosti opskrbe za sve države članice.
18. Energetska sigurnost i klimatska neutralnost mogu se postići samo ako se Europska unija oslanja na snažno i potpuno međusobno povezano unutarnje tržište električne energije i na tržište ugljika koje dobro funkcionira. Europsko vijeće raspravljalo je o tome kako nastaviti s radom na praćenju i optimizaciji njihova funkcioniranja. Poziva Komisiju da poduzme sve potrebne inicijative do svibnja 2022., uzimajući u obzir i završna izvješća ACER-a i ESMA-e.
19. Europska unija nastavit će se koordinirati s međunarodnim partnerima kako bi osigurala dostatnu opskrbu te ublažila povećanje cijena energije.

IV. GOSPODARSKA PITANJA

20. Europsko vijeće poziva na nastavak rada na provedbi Izjave iz Versaillesa o izgradnji otvorenije i robusnije gospodarske osnove, posebice smanjenjem naših strateških ovisnosti u najosjetljivijim područjima, kao što su kritične sirovine, poluvodiči, zdravlje, digitalizacija i hrana, te provedbom ambiciozne i snažne trgovinske politike, kao i poticanjem ulaganja.

21. Trideset godina od njegove uspostave jedinstveno tržište i dalje je jedno od glavnih sredstava Europske unije za održivi rast i otvaranje radnih mjesta te je ključno za ubrzavanje njezine zelene i digitalne tranzicije te jačanje otpornosti naših gospodarstava. Potrebno je osigurati funkcioniranje jedinstvenog tržišta i u kriznim vremenima. Kako bi jedinstveno tržište ostvarilo svoj puni potencijal u korist europskih potrošača i doprinijelo poticanju produktivnosti i povećanju konkurentnosti europskih poduzeća, Europsko vijeće poziva na:
- a) strogu provedbu i izvršenje pravila jedinstvenog tržišta i osiguravanje da sva poduzeća poštuju usklađene standarde EU-a i pravila tržišnog natjecanja;
 - b) provedbu industrijske strategije i strategije za MSP-ove;
 - c) dovršenje jedinstvenog tržišta, posebno u pogledu digitalizacije i usluga;
 - d) pomno praćenje i sprečavanje uskih grla i uklanjanje preostalih neopravdanih prepreka i administrativnih opterećenja te na izbjegavanje novih;
 - e) bolju međupovezanost ekosustava u državama članicama, uz osiguravanje i diversifikaciju lanaca opskrbe;
 - f) zadržavanje sposobnosti Europske unije da postavlja međunarodne standarde.
22. Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja o nedavnim gospodarskim kretanjima. Podržava prioritete politika iz Godišnjeg pregleda održivog rasta i poziva države članice da ih uzmu u obzir u svojim nacionalnim programima reformi i programima stabilnosti ili konvergencije. Potvrđuje i Nacrt preporuke Vijeća o ekonomskoj politici europodručja.

23. Europsko vijeće poziva Vijeće da, uzimajući u obzir specifične situacije svih država članica, nastavi s radom na komunikaciji Komisije o porastu cijena hrane i globalnoj sigurnosti opskrbe hranom, u kojoj se utvrđuju kratkoročne mjere za rješavanje pitanja cjenovne pristupačnosti hrane u Europskoj uniji i pomoć poljoprivrednicima koji se suočavaju s visokim ulaznim troškovima te srednjoročne mjere za potporu prijelazu na održiv prehrambeni sustav.
24. Europsko vijeće poziva Komisiju da u koordinaciji s međunarodnim partnerima prednost da radu na globalnoj sigurnosti opskrbe hranom i njezinoj cjenovnoj pristupačnosti, osobito podupiranjem sigurnosti opskrbe hranom i poljoprivrede u Ukrajini i najranjivijim i najizloženijim trećim zemljama. To će biti glavni cilj inicijative FARM (Misija za otpornost hrane i poljoprivrede). Tim multilateralnim radom trebalo bi osigurati učinkovito funkcioniranje tržišta i poticati lokalnu proizvodnju kako bi se smanjio rizik od nesigurnosti opskrbe hranom. Trebalo bi očuvati cjelovitost lanaca opskrbe hranom.

V. COVID-19

25. Europsko vijeće preispitalo je koordinaciju odgovora na pandemiju bolesti COVID-19.
26. Razmotrilo je napredak u okviru uspostave međunarodne suradnje u području upravljanja zdravljem na globalnoj razini i solidarnosti, među ostalim učinkovitijim uvođenjem cjepiva i radom pod pokroviteljstvom Svjetske zdravstvene organizacije na budućem instrumentu za bolje sprečavanje pandemija te pripravnost i odgovor na njih. Također pozdravlja napredak postignut u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji u pogledu pravâ intelektualnog vlasništva.

VI. VANJSKI ODNOSI

27. Europsko vijeće pripremiло je sastanak na vrhu EU-a i Kine koji se treba održati 1. travnja 2022. Razmijenilo je mišljenja o odnosima s Kinom u novom globalnom kontekstu, osobito kad je riječ o ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu.
28. Europsko vijeće raspravljalo je o produljenoj političkoj krizi u Bosni i Hercegovini. Europska unija ponovno ističe svoju predanost europskoj perspektivi Bosne i Hercegovine i zapadnog Balkana. Čelnici i čelnice u Bosni i Hercegovini moraju pokazati snažnu predanost brzom dovršetku ustavne i izborne reforme, što je ključno za stabilnost i potpunu funkcionalnost zemlje, te poduprijeti sve druge prioritetne reforme utvrđene u mišljenju Komisije kako bi Bosna i Hercegovina dobila status zemlje kandidatkinje. Europska unija spremna je nastaviti svoj angažman na visokoj razini u tom pogledu.

VII. SLJEDEĆI KORACI

29. Europsko vijeće ponovno će razmotriti sva ta pitanja na izvanrednom sastanku.

VIII. DRUGE STAVKE

30. Europsko vijeće ponovno je izabralo g. Charlesa MICHELA za predsjednika Europskog vijeća za razdoblje od 1. lipnja 2022. do 30. studenoga 2024.
31. Europsko vijeće primilo je na znanje odluku šefova država ili vlada ugovornih stranaka Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji čija je valuta euro o ponovnom imenovanju g. Charlesa MICHELA predsjednikom sastanka na vrhu država europodručja za razdoblje od 1. lipnja 2022. do 30. studenoga 2024.

Neformalni sastanak šefova država ili vlada

Izjava iz Versaillesa

10. i 11. ožujka 2022.

1. Rusija je prije dva tjedna vratila rat u Europu. Ničim izazvanom i neopravdanom vojnom agresijom Rusije na Ukrajinu teško se krše međunarodno pravo i načela Povelje UN-a te ugrožavaju europska i svjetska sigurnost i stabilnost. Njome se ukrajinskom stanovništvu nanosi neopisiva patnja. Rusija i njezin supočinitelj Bjelarus snose punu odgovornost za ovu ratnu agresiju, a svi odgovorni snosit će posljedice za svoje zločine, među ostalim za neselektivne napade na civile i civilne objekte. U tom pogledu pozdravljamo odluku tužitelja Međunarodnog kaznenog suda o pokretanju istrage. Pozivamo da se uz pomoć Međunarodne agencije za atomsku energiju hitno zajamče zaštita i sigurnost nuklearnih postrojenja u Ukrajini. Zahtijevamo da Rusija odmah i bezuvjetno prekine svoja vojna djelovanja i povuče sve snage i vojnu opremu s cijelog državnog područja Ukrajine te da u potpunosti poštuje teritorijalnu cjelovitost, suverenitet i neovisnost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica.

2. Odajemo priznanje stanovnicima Ukrajine za njihovu hrabrost u obrani svoje zemlje te naših zajedničkih vrijednosti slobode i demokracije. Nećemo ih napustiti. EU i njegove države članice nastavit će pružati koordiniranu političku, financijsku, materijalnu i humanitarnu potporu. Predani smo pružanju potpore obnovi demokratske Ukrajine nakon završetka silovitog ruskog napada. Odlučni smo dodatno povećati pritisak na Rusiju i Bjelarus. Donijeli smo znatne sankcije i spremni smo brzo donijeti daljnje sankcije.
3. Brojne osobe bježe od rata u Ukrajini. Nudimo privremenu zaštitu svim ratnim izbjeglicama iz Ukrajine. Pohvaljujemo europske zemlje, posebno one koje graniče s Ukrajinom, zbog iskazivanja goleme solidarnosti primanjem ukrajinskih ratnih izbjeglica. EU i njegove države članice nastavit će iskazivati solidarnost i pružati humanitarnu, medicinsku i financijsku pomoć svim izbjeglicama i zemljama koje su ih primile. Pozivamo na to da se sredstva hitno stave na raspolaganje brzim donošenjem prijedloga djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE) i u okviru ReactEU-a. Pozivamo Rusiju da se u potpunosti pridržava svojih obveza u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom. Mora osigurati siguran i neometan humanitarni pristup žrtvama i interno raseljenim osobama u Ukrajini te omogućiti siguran prolaz civilima koji žele otići.
4. Europsko vijeće priznalo je europske težnje i europski izbor Ukrajine, kako je navedeno u Sporazumu o pridruživanju. Ostvarivši pravo Ukrajine da odabere vlastitu sudbinu, predsjednik Ukrajine 28. veljače 2022. podnio je zahtjev Ukrajine za članstvo u Europskoj uniji. Vijeće je brzo djelovalo i pozvalo Komisiju da podnese mišljenje o zahtjevu u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovorâ. U očekivanju tog mišljenja bez odgode ćemo dodatno ojačati naše veze i produbiti naše partnerstvo kako bismo pružili potporu Ukrajini na njezinu europskom putu. Ukrajina pripada našoj europskoj obitelji.
5. Vijeće je pozvalo Komisiju da podnese mišljenja o zahtjevima Republike Moldove i Gruzije.

*

*

*

6. Ruska ratna agresija tektonska je promjena u europskoj povijesti. Na sastanku u Versaillesu raspravljali smo o tome kako EU može ispuniti svoje odgovornosti u toj novoj stvarnosti, štiteći naše građane, vrijednosti, demokracije i naš europski model.
7. Suočeni sa sve većom nestabilnošću, strateškim tržišnim natjecanjem i sigurnosnim prijetnjama odlučili smo preuzeti više odgovornosti za našu sigurnost i poduzeti daljnje odlučne korake prema izgradnji europskog suvereniteta, smanjenju naših ovisnosti i osmišljavanju novog modela rasta i ulaganja za 2030.

U tom kontekstu danas smo razmotrili tri ključne dimenzije:

- a) jačanje naših obrambenih sposobnosti;
- b) smanjenje naših energetske ovisnosti i
- c) izgradnju robusnije gospodarske osnove.

I. JAČANJE NAŠIH OBRAMBENIH SPOSOBNOSTI

8. U prosincu 2021. odlučili smo da će Europska unija preuzeti veću odgovornost za vlastitu sigurnost te u području obrane slijediti strateški plan djelovanja i povećati svoju sposobnost samostalnog djelovanja. Transatlantski odnosi te suradnja EU-a i NATO-a, uz potpuno poštovanje načela utvrđenih u Ugovorima i načela koja je dogovorilo Europsko vijeće, uključujući načela uključivosti, reciprociteta i autonomije EU-a u donošenju odluka, ključni su za našu cjelokupnu sigurnost. Snažniji i sposobniji EU u području sigurnosti i obrane pozitivno će doprinijeti globalnoj i transatlantskoj sigurnosti te je komplementaran NATO-u, koji je i dalje okosnica zajedničke obrane svojih članica. Solidarnost među državama članicama odražava se u članku 42. stavku 7. UEU-a. U širem smislu, EU ponovno potvrđuje svoju namjeru da pojača potporu globalnom poretku utemeljenom na pravilima, u čijem su središtu Ujedinjeni narodi.

9. S obzirom na izazove s kojima se suočavamo i radi bolje zaštite naših građana, uz uvažavanje posebne prirode sigurnosne i obrambene politike određenih država članica, moramo odlučno povećati i poboljšati ulaganja u obrambene sposobnosti i inovativne tehnologije. Stoga smo se dogovorili da ćemo:
- a) znatno povećati rashode za obranu, izdvajajući znatan udio za ulaganja, s naglaskom na utvrđenim strateškim nedostacima, i razvijajući obrambene sposobnosti na temelju suradnje unutar Europske unije;
 - b) razviti daljnje poticaje za promicanje suradničkih ulaganja država članica u zajedničke projekte i zajedničku nabavu obrambenih sposobnosti;
 - c) dodatno ulagati u sposobnosti potrebne za provedbu cijelog raspona misija i operacija, među ostalim ulaganjem u strateške pospješitelje kao što su kibersigurnost i svemirska povezivost;
 - d) poticati sinergiju između civilnog, obrambenog te svemirskog istraživanja i inovacija, kao i ulagati u ključne tehnologije i tehnologije u nastajanju te inovacije za sigurnost i obranu;
 - e) poduzeti mjere za jačanje i razvoj naše obrambene industrije, među ostalim MSP-ova.
10. Ujedno se trebamo pripremiti najbolje što možemo za izazove koji se naglo pojavljuju, i to na sljedeće načine:
- a) štiteći se od sve prisutnijeg hibridnog ratovanja, jačajući našu kiberotpornost, štiteći našu infrastrukturu, osobito našu kritičnu infrastrukturu, i suzbijajući dezinformacije;
 - b) jačajući sigurnosnu i obrambenu dimenziju svemirske industrije i svemirskih aktivnosti;
 - c) ubrzavajući tekuće napore za poboljšanje vojne mobilnosti diljem EU-a.

11. Pozivamo Komisiju da do sredine svibnja predstavi analizu nedostatnih ulaganja u obranu i predloži daljnje inicijative potrebne za jačanje europske obrambene industrijske i tehnološke baze.
12. Usporedo s tim naporima podupirat ćemo svoje partnere svim dostupnim instrumentima, među ostalim povećanom primjenom Europskog instrumenta mirovne pomoći.
13. Predstojeći Strateški kompas pružit će smjernice za djelovanje u svim tim sigurnosnim i obrambenim dimenzijama kako bi Europska unija postala snažniji i sposobniji pružatelj sigurnosti.

II. SMANJENJE NAŠIH ENERGETSKIH OVISNOSTI

14. U proteklih nekoliko godina Europska unija postavila je ambiciozne ciljeve za postizanje cilja klimatske neutralnosti do 2050.
15. Budući da EU radi na postizanju tog cilja, trenutačna situacija iziskuje temeljitu ponovnu procjenu načina na koje osiguravamo sigurnost naše opskrbe energijom.
16. U tom smo se pogledu dogovorili da ćemo postupno i što prije ukinuti našu ovisnost o uvozu plina, nafte i ugljena iz Rusije, posebno:
 - a) ubrzavanjem smanjenja naše ukupne ovisnosti o fosilnim gorivima, uzimajući u obzir nacionalne okolnosti i odabire država članica u pogledu kombinacija izvora energije;
 - b) diversifikacijom naše opskrbe i pravaca, među ostalim upotrebom ukapljenog prirodnog plina i razvojem bioplina;
 - c) daljnjim razvojem tržišta vodika za Europu;

- d) ubrzavanjem razvoja obnovljivih izvora energije i proizvodnje njihovih ključnih sastavnica, kao i pojednostavljenjem postupaka za ubrzavanje energetske projekata;
- e) dovršavanjem i poboljšanjem međupovezanosti europskih plinskih i električnih mreža i potpunim sinkroniziranjem naših elektroenergetskih mreža u cijelom EU-u;
- f) jačanjem EU-ova planiranja za nepredvidive situacije u pogledu sigurnosti opskrbe;
- g) poboljšanjem energetske učinkovitosti i upravljanjem potrošnjom energije te promicanjem kružnijeg pristupa obrascima proizvodnje i potrošnje.

Pozivamo Komisiju da u tu svrhu do kraja svibnja predloži plan REPowerEU.

17. Osim toga, nastaviti ćemo raditi na sljedećim područjima:

- a) osiguravanju dostatnih razina uskladištenog plina i uvođenju koordiniranih postupaka ponovnog punjenja;
- b) praćenju i optimizaciji funkcioniranja tržišta električne energije;
- c) usmjeravanju koordiniranih ulaganja u energetske sustave, što uključuje osiguravanje infrastrukture za UPP;
- d) jačanju povezanosti s našim neposrednim susjedstvom.

18. Pozivamo Komisiju da do kraja ožujka predstavi plan za jamčenje sigurnosti opskrbe i pristupačnih cijena energije u sljedećoj zimskoj sezoni.
19. Na temelju komunikacije Komisije od 8. ožujka 2022. istodobno ćemo hitno obuhvatiti i razmotriti konkretne mogućnosti za suočavanje s utjecajem viših cijena energije na naše građane i poduzeća, posebno na naše ranjive građane i MSP-ove, među ostalim i na sljedećem sastanku Europskog vijeća 24. i 25. ožujka 2022.

III. IZGRADNJA ROBUSNIJE GOSPODARSKE OSNOVE

20. Oslanjajući se na prednosti jedinstvenog tržišta, koje ćemo i dalje dovršavati, učinit ćemo europsku gospodarsku osnovu otpornijom, konkurentnijom i prikladnijom za zelenu i digitalnu tranziciju, te nećemo zapostaviti nikoga.

Smanjenje naših strateških ovisnosti

21. Sljedeći su sektori ključni za rješavanje naših strateških ovisnosti u budućnosti, osobito u najosjetljivijim područjima:

Kritične sirovine

Osigurat ćemo opskrbu EU-a putem strateških partnerstava, razmatranja stvaranja strateških zaliha i promicanja kružnog gospodarstva i učinkovitosti resursa.

Poluvodiči

Diversificirat ćemo opskrbne lance vrijednosti, zadržati vodeći tehnološki položaj i dodatno razviti proizvodni kapacitet EU-a kako bismo na temelju Europskog akta o čipovima do 2030. ostvarili 20 % udjela na svjetskom tržištu.

Zdravstvo

Usredotočit ćemo se na podupiranje inovacija i održive europske proizvodnje cjenovno pristupačnih lijekova, ubrzavanje registracije europskih dobavljača, financiranje istraživanja i razvoja te izgradnju proizvodnih kapaciteta za ključne proizvode kako bi se odgovorilo na zdravstvene krize, među ostalim putem HERA-e, te na to da Europa postane predvodnik u području biomedicine.

Digitalizacija

Ulagat ćemo u digitalne tehnologije, uključujući umjetnu inteligenciju, tehnologiju oblaka i uvođenje 5G tehnologije u Europi i inozemstvu. Razmotrit ćemo izvedivost stvaranja digitalnih partnerstava, ojačati normativni okvir EU-a brzim donošenjem zakonodavnih akata koji su u postupku (posebno Akta o podacima, Akta o digitalnim uslugama, Akta o digitalnim tržištima i Akta o umjetnoj inteligenciji) te doprinijeti standardizaciji nekih ključnih tehnologija, uključujući buduće 6G tehnologije.

Hrana

Poboljšat ćemo sigurnost opskrbe hranom smanjenjem naše ovisnosti o ključnim uvezenim poljoprivrednim proizvodima i sirovinama, osobito povećanjem proizvodnje bjelančevina biljnog podrijetla u EU-u.

Pozivamo Komisiju da što prije predstavi mogućnosti za odgovor na porast cijena hrane i rješavanje pitanja globalne sigurnosti opskrbe hranom.

Djelovanje na razini EU-a i šire

22. Na razini EU-a osigurat ćemo suradnju poticanjem industrijskih inicijativa, među ostalim putem važnih projekata od zajedničkog europskog interesa (IPCEI-ovi) i industrijskih saveza. Osim toga, ojačat ćemo istraživačke i inovacijske sposobnosti EU-a.

23. Na globalnoj razini nastaviti ćemo provoditi ambicioznu i robusnu trgovinsku politiku, multilateralno i putem trgovinskih sporazuma, te promicati naše standarde, pristup tržištu, održive lance vrijednosti i povezivost. U potpunosti ćemo naš instrumentarij trgovinske politike i politike tržišnog natjecanja instrumentima za otklanjanje štetnih učinaka stranih subvencija na jedinstveno tržište, zaštitu od prisilnih mjera trećih zemalja i osiguravanje reciprociteta u otvaranju javne nabave s trgovinskim partnerima. Proces koji vodi do trgovinskih sporazuma trebao bi biti transparentan i uključiv kako bi se osigurali uspješni ishodi.

IV. POTICANJE ULAGANJA

24. Stvoriti ćemo okruženje koje olakšava i privlači privatna ulaganja:
- a) drastičnom reformom, pojednostavnjenjem i ubrzavanjem administrativnih postupaka za odobravanje investicijskih projekata u EU-u;
 - b) stvaranjem jednostavnog i predvidljivog regulatornog okruženja, posebno za MSP-ove;
 - c) promicanjem vještina kako bi se zadovoljile promjenjive potrebe tržišta rada i osigurala kvalitetna radna mjesta;
 - d) daljnjim promicanjem socijalne kohezije i očuvanjem našeg socijalnog modela;
 - e) dovršenjem našeg jedinstvenog tržišta u svim njegovim dimenzijama, posebno u digitalnom području i uslugama;
 - f) stvaranjem integriranijih, privlačnijih i konkurentnijih europskih financijskih tržišta, koja omogućuju financiranje inovacija i zaštitu financijske stabilnosti, produbljivanjem unije tržišta kapitala i dovršenjem bankovne unije.

25. Mobilizirat ćemo potrebna europska i nacionalna javna sredstva kako bismo poboljšali pristup rizičnom kapitalu, prevladali nefunkcioniranje tržišta te potaknuli privatna ulaganja i inovativne projekte. Iskoristit ćemo sredstva EU-a na najbolji mogući način. Iskoristit ćemo proračun i potencijal Grupe EIB-a za poticanje ulaganja, uključujući pojačano rizično financiranje za poduzetništvo i inovacije.
26. Naše nacionalne fiskalne politike morat će uzeti u obzir ukupne potrebe za ulaganjima i odražavati novu geopolitičku situaciju. Provođit ćemo zdrave fiskalne politike kojima se osigurava održivost duga za svaku državu članicu, među ostalim poticanjem ulaganja kojima se potiče rast i koja su ključna za naše zelene i digitalne ciljeve. Istodobno ćemo poboljšati reforme kojima će se povećati konkurentnost, poticati otvaranje radnih mjesta i razvijati potencijal rasta u Europskoj uniji.

V. DALJNI KORACI

27. Nastavit ćemo s tim programom i kao pojedinačne države članice i zajednički. Pozivamo institucije da ubrzaju rad na svim pitanjima o kojima smo raspravljali. Mi, kao čelnici, tom ćemo se programu vratiti na predstojećim sastancima Europskog vijeća.